

DARBININKAS

XLI NR. 30

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY BA LANDZIO - APRIL 24, 1956 M.

Redakcija — GLenmore 5-7281
Administracija — GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

Dauguma tebestovi už Eisenhowerį

Prieš prezidento rinkimus yra galvosūkis ir dėl viceprezidento. Gallupo institutas ėmėsi surasti visuomenės atsakymus į klausimą: už ką tamsa balsuotum — už sarašą: Eisenhoweris - Nixonas, ar už sarašą: Stevensonas - Kefauveris. Pasisakė 56% už pirmą sarašą ir 42% už antrą. Kai pirmame saraše Nixonas buvo pakeistas Stassenu, balsavimo procentas nieku nepasikeitė. 1952 rinkimuose sarašas Eisenhoweris - Nixonas gavo balsų 55,4% ir Stevensonas - Sparkmanas 44, %.

Londono visuomenė pradė, kad Maskvos svečiais ji moka nesidomėti.

Maskvos budelius sutiko tylą

35,000 TREMTINIŲ DEMONSTRAVO • ANGLAI "SVEČIAIS" N ESIDOMI

Londono Maskvos atstovai ir min. pirm. Edenas susitarė, kad derybos bus slaptos. Tekalbama, kad derasi dėl vidurinių rytų, dėl Vokietijos, dėl ūkinio ir kultūrinio bendradarbiavimo. Tačiau derybos eina kietai. Lemiamais klausimais Edenas atsilaukia ir Eisenhowerio nuomonės.

Londono visuomenė pradė, kad Maskvos svečiais ji moka nesidomėti.

Buvo laukiama, kad proga Bulgarijai ir Chruščiovui pasirodyti anglų miniai bus bent vainiko dėjimas žuvusiems pagerbti. Bet tesusirinko apie 300. Ir tie patys priėmė Maskvos bostus visiškai tyliai. Kita dieną kažkas gatvėje pradėjo

ploti. Bet vienas iš plojančių tuojau paaiškino, kad jie ploja puikiai atrodočiamai Bulgarijai ir Chruščiovai lydinčiai policijai.

Tačiau Chruščiovos Sovietų priėmimo Anglijos vyriausybei kalbėjo matęs daug draugingai nusiteikusių veidų ir anglų tauta priėmusi juos su viltimi, kad santykiai tarp dviejų valstybių bus draugingi. O jau Maskvos spauda skelbė, kad anglų liaudis priėmusi su džiūgavimu.

Anglų policija saugoja Maskvos bostus labiau nei savo atominės paslaptis.

Anglų "imperijos lojalistų lygos" sekretorė, kuri maskviniū svečių sutikime šūktelėjo:

"Dabar Anthony Edenas duoda ranką galvažudžiui", nubaudė 25 svarais; mokytoją Nikolai Tolstojų, kuris pasirodė su plakatu: "Varykit raudonas meškas lauk", nubaudė 10 svarų.

Karalienės arbata ir tremtinių maldos

Londono sekmadienį tuo metu, kai Anglijos karalienė Elzbieta vaišino arbata Sovietų Bulgarijai ir Chruščiovą, gatvėse žygiavo tyli protesto eisenos, kuri baigėsi bažnyčioje maldą. Žygiavo apie 35,000 pabėgėlių iš anapus uždangos su tautinėm vėliavom ir plakatais. Dalyvavo lenkai, lietuviai, latviai, estai, ukrainiečiai, čekoslovakai, vengrai, bulgarai, jugoslaviai, albanai.

Policija turėjo daug darbo, kai iš po nakties rado Windzoro pilies sienas apklijuotas plakatais su didžiuliais užrašais: "Varykit lauk žmogžudžius". "Nesibičiuilaukit su žmogžudžiais". Policija puolėsi užtepti užrašus pilkais dažais, kol dar Bulgarijai ir Chruščiovos neatvyko pas karalienę arbatos.

• Kanada žada parduoti Izraeliui lėktuvus. Amerika ir jos sąjungininkai tam nesipriešina.

Stalinas buvo caro žvalgybos agentas, bet Chruščiovai apie tai dar neskelbė

Žurnalas "Life" paskelbė sensaciją: esą Stalinas buvo caro laikais "ochrankos" — slaptos saugumo policijos agentas. Tai liudija buvęs sovietinio saugumo gen. Orlovas, pabėgęs į Kanadą 1938. Dokumentą apie tai skelbia ir Isaaq Don Levine, Stalino biografijos autorius.

Pagal Orlovo tvirtinimus caro laikais kom. partijai iš užsienio vadovavo Leninas. Pačioje Rusijoje jis turėjo pavaduotoją Roman Malinovskį.

Malinovskis buvo caro dūmoje šėsių komunistų frakcijos lyderis. Bet sykiu jis buvo ir caro slaptosios policijos agentas. Kai reikėjo centro komitetą papildyti, Malinovskis

įtraukė į jį Staliną. Tai buvo 1912. Bet tuo metu Stalinas jau buvo taip pat caro saugumo agentas.

Malinovskis Staliną skirdavo kartais ryšiam su Leninu palaikyti O 1913 Krokuvoje buvo slapta komunistų vadų konferencija, kurioje dalyvavo Leninas, ir Malinovskis ir Stalinas, ir Zinovjevas ir kt. Ab'ė ta konferencija surastas platus Stalino ranka rašytas pranešimas caro saugumo archyvuose. Stalinas aprašė visus dalyvius ir jų kalbas. Bet Stalinas buvo pavydus ir norėjo išėsti Malinovskį. Jis parašė raštą tiesiai vidaus reikalų min. pavaduotojui Zolotareviui, kaltindamas Malinovskį neištikimybės policijai. Viceministeris uždėjęs rezoliuciją ant Stalino skundo, kad šitas agentas vertas pasiusti į Sibirą. Skundas su rezoliucija buvo persiustas saugumo viršininkui Vissarionovui.

Po kelių savaitių Stalinas tikrai buvo suimtas ir atsiųstas Turuchansko sritvje arktikoje. Jam buvo duoti ištrėmimo ketveri metai.

Išbuvo ten iki vasario revoliucijos. Tačiau ir ištremtas į Sibirą naudojosi kai kuriom lengvatom, kaip tai matyti iš Isaaq Don Levino dokumento, kuriame sakoma, kad Stalinas sąžiningai revoliucijai dirbęs.

Istorija apie Staliną kaip rusu saugumo agenta iškilus aikštėn, kai 1936 Stalinas pavedė saugumo viršininkui Jagodai vykdyti valymus, pasiremiant kaltinimais, kad tas ar kitas pareigūnas buvo caro laikais ochrankos agentas.

Kaip visa tai išliko aikštėn, kokios įtakos turėjo didiesiems valymam, kodėl apie tai tik dabar kalbama, atpasakosim kitu kartu.

KARALIENĖ ELZBIETA turi šypsniu priimti besisėjančius Maskvos bostus.

A. STEVENSONAS ŠYPSNIAUS, nes jis konkurentas Kefauveris daro mažiau pavojingas.

EISENHOWERIS ŠYPSNIAUS, nes rinkimuose jam geros perspektyvos.

Baltijos reikalai tarp Maskvos ir Švedijos

"Tiesa" 1956 balandžio 4 pirmame puslapyje paskelbė komunikatą apie pasitarimus tarp Švedų ir Sovietų, vykusius kovo 29 — balandžio 4. Pasitarimuose buvo liečiami ir Baltijos valstybių reikalai. To komunikato septintoje pastraipoje rašoma:

"Pusės patvirtino pasiektą susitarimą, kad būtų pradėtos derybos dėl suregulavimo kai kurių tebesančių savitarpio pretenzijų, susijusių su Pabaltijo respublikų įėjimu į Tarybų Sąjungą.

sutinkamai su Tarybų Sąjungos — Švedijos 1941 metų susitarimu. Artimiausioje ateityje į Maskvą atvyks Švedijos delegacija tokioms deryboms pradėti".

Vienuoliktą komunikato pastraipą skelbia:

"Galimi Švedijos ar buvusių Švedijos piliečių, gyvenančių Tarybų Sąjungoje, pareiškimai dėl leidimo jiems ir jų šeimų nariams išvykti į Švediją bus svarstomi palankia dvasia su sąlyga,

kad atitinkami asmenys pareikš norą išvykti į Švediją. Lygiai taip pat Švedijos valdžios organai nedarys jokių kliūčių išvykti į Tarybų Sąjungą tarybiniais piliečiams arba buvusiams tarybiniais piliečiams ir jų šeimų nariams, kurie panorės išvykti į Tarybų Sąjungą".

Šitokie susitarimai liečia du dalykus: turtą ir žmones. Lietuvos Banko turtą švedai jau 1940 atidavė Sovietams; dabar daugiau pretenzijų gali turėti Švedija į kapitalus, investuotus prieš karą Baltijos valstybėse. Sovietam labiau rūpi išgauti žmones iš Švedijos. Nors kalbama apie laisvą norą, bet paskutinė istorija Amerikoje su penkiais jūrininkais parodė, koku būdu tas laisvas noras išgaunamas.

Prezidentas apie įvykius Sovietuose

Prez. Eisenhoweris tarp laikraštininkų balandžio 21 pasisakė dėl įvykių Sovietuose. Dar esą per anksti kalbėti apie pagerėjimą, nes "atskiras pilietis dar negali naudotis elementaria laisvos bendruomenės apsauga, ir geresnio gyvenimo reikalavimas vis tebėra aukojamas nepasotinamiems valstybės interesams". Nusigrėždama nuo stalinizmo, sovietų vyriausybė vistiek dar neišsprėdė pokario reikalų: Vokietija tebėra nesujungta dėl Rusijos nenoro leisti laisvus rinkimus; Koreja nesujungta; satelitiniai kraštai vis tebevaldomi iškamšinių vyriausybų. Reikia daugiau ir pagrindingesnių pasikeitimų Sovietuose, kad laisvasis pasaulis galėtų atleisti savo budrumą.

• Šaltąjį karą Amerika pralaimėjusi. Taip kaltino per televiziją A. Stevensonas. Esą ji praradusi ir vadovavimą laisvajam pasauliui.

MACY STREIKAS BAIGĖSI KOMPROMISU

Šeštadienį New Yorke Macy parduotuvės streikas, kuriame dalyvavo 8,000 darbininkų, baigėsi susitarimu. Sutartis sudaroma trejiem metam. Atlyginimas pakeliamas savaitei 3 dol., firma padidina pensijų mokėjimus. Naujas išpareigojimas firmai per trejus metus atsiesias arti 9 mil. Darbininkai nusileido nuo reikalavimo sutrumpinti savaitinį valandų skaičių iš 40 iki 37,5.

Mūsų laikų vaikai

Mansfield, Conn., 11 metų vaikas nušovė savo vyresnį brolių, motiną ir tėvą iš šautuvo, keršydamas už tai, kad jis buvo gavęs už neklusnumą į kailį. Kerštą rengė visą savaitę.

Mūsų laikų atstovai

Florencijoje, Italijoje, parlamento narys F. Moranino, komunistas, nuteistas 10 metų už 7 žmonių nužudymą. Nuo teismo pabėgo į Čekoslovakiją.

Ko reikalauja Anglijos katalikai

Dar prieš Maskvos bostų pasirodymą balsą pakėlė Anglijos katalikų vyskupai. Per tas dešimtį dienų, kurias prabus Anglijoje Bulgarijai ir Chruščiovai, vienai dienai vyskupai paskelbė prie šventiausio Sakramento maldas už Rusijos atsivertimą ir jos aukų išvadavimą.

Prieš pat atvykstant katalikų laikraštyje "Catholic Digest" pirmame puslapyje skelbė: "Saugokis raudonųjų lyderių šypsniū". Katalikų savaitiniame "The Universe" vyskupas John Heenan rašė, kad vyriausybė reikalauti iš Sovietų ne žodžių, bet darbų:

- tegul milijonus vergų pašildžia iš koncentracijos stovyklų; tegul atsiima savo iškamšas iš krikščioniškų kraštų, palaikomas raudonosios armijos jėga;
- tegul naleidžia vyskupus, kunikus, brolius ir seseris vienuolius, tėvus ir motinas iaunų katalikų, laikomų kalėjimuose;

Šalin Višinskis

Sovietų žurnalas, skirtas teisei, staiga prašeko jau ir prieš Višinskį, buv. vyriausiąjį prokurorą, kuris reikalavo likviduoti 1936 raudonosios armijos viršūnes kaip "pasituisius šunis". Žurnalas dabar vadina, kad Višinskis savo pažūrom ir praktika sulaužęs teisę, reikalaujamas pasmerkti žmones tik pagal jų prisipažinimus.

KENO LEIDŽIASI

Užsienio diplomatai Maskvoje kalba, kad Malenkovo įtaka kyla, o Molotovo leidžiasi. Užsienių politikos svarbesni reikalai iš Molotovo rankų jau visi metai esą perimti partijos prezidiumui. Molotovas buvęs priešingas taikai su Jugoslavijos Tito ir Austrijos taikos sutarčiai. Kai Vorosilovas iš sovietinių prezidentų pasitraukė, ten numatomas Molotovas. Tai tik garbės ir reprezentacijos pareigos. Molotovo vietoje dabar minimas jo pavaduotojas Gromyko.

• Arabai paskelbė boikotą anglų firmom, kurios prekiauja su Izraeliu arba yra žydų valdomos.

• Airiai studentai gražino Londono galerijai paveikslą, kurį jie buvo išnešę kaip Airijos nuosavybę.

tegul panaikina geležinę uždangą.

Buvo suorganizuota bendra peticija su 250,000 parašų ir įteikta užsienių reikalų ministeriui Lloydui, kad derybos nebūtų vedamos pavergtų tautų užmiršimo kaina.

"The Universe" rašė, kad Chruščiovos nėra geresnis už nacių karo nusikaltėlius, nes jis vykde Stalino įsakymus ir masiškai žudė žmones. O pasiteisinimus, kad nacių pareigūnai tik vykde aukštesnės valdžios įsakymus, Niurnbergo teisme ir vakariečiai ir sovietai atmetė.

GEN. SEKR. HAMMARSKJÖLD turi teisę šypsotis, sustabdęs kovas Palestinoje.

Šių dienų pažadai

JT gen. sekr. Hammarskjöld optimistiškai pranešė balandžio 19, kad Egiptas ir Izraelis be jokių sąlygų pasizadėjo susilaikyti nuo ginkluotų susirėmimų.

Tą pat dieną Egiptas protestavo, kad Izraelio sargybos apšaudė iš kulkosvzdžių Egiptą. Tą pat dieną du jordaniečiai ir vienas izraelitas buvo nušauti pasienio susirėmimuose. Jordaniai ir Izraelis abudu protestavo.

SUTARTYS-POPIERGALIAI

Izraelio min. pirm. Ben Gurion didelio džiaugsmo dėl pažadų laikytis paliaubų nerodo. Parlamente jis pavadino sutartis popiergaliais, kurie neduoda jokių garantijų Reikalavo, kad parlamentas apdėtų gyventojus naujais mokesčiais apsiginklavimui stiprinti. Kritikavo prez. Eisenhowerį, kad jis neduoda Izraeliui ginklų.

IŠ BALTIJOS KRAŠTŲ IŠVEŠ 100,000 JAUNIMO

M. MUSTEIKIS (ELI)
Laiškas iš Vokietijos

veiksmų,

atliekamų po kolonizacijos priedanga. Bolševikai, norėdami sunaikinti pabaltiečių ir ukrainiečių tautinį atsparumą, kerta smūgį į pačią jautriausią vietą — jaunimą. Matomai ju pastangos, naikinant sąmoningiausią vyresniąją kartą, nedavė jiems reikiama pasekmių. Išžudžius ar išvežus vyresniuosius, išauga jaunimas, kurs taip pat lieka sąmoningas ir prisirišęs prie savosios žemės. Tai patvirtindavo ir ikšolinės gautosios žinios iš Lietuvos, prasiveržusios pro geležinę uždangą.

Pagal naujuosius sovietų planus, išvežtasis jaunimas, išsklaidytas tolimuose Sov. S-gos plotuose ir negalėdamas sugrįžti į savo gimtąją žemę, bus priverstas sudarinėti mišrias šeimas,

surusėti ir tuo pačiu žūti savajam kraštui be dėdsaku. Gi dar išlikusios krašte ir priaugančios naujos kartos laisvės laikų jau neatsimins ir nebus tokių, kurie apie tai joms galėtų priminti ar papasakoti. To pasėkoj lengviau pasiduos sovietų "auklėjimui" ir taip pat savam kraštui žus, surusės.

Si žinia apie jaunimo "persodinimą", paskelbta pačių sovietų, Lietuvai ir kitiems Pabaltės kraštams, kaip mažiems gyventojų skaičiumi, yra tragiškiausia nuo sovietų okupacijos pradžios.

I ją turėtų atkreipti ypatingą dėmesį palieštųjų tautų vadovaujantieji veiksniai tremtyje bei diplomatai ir daryti visa, kad išbudinus laisvojo pasaulio sąžinę, kviečiant kovai su tautžudyste.

Be paskirų lietuvių, latvių,

estu ir ukrainiečių tautiniu vadovaujajam veiksmui, turėtų daryti žygius ir Pavergtos Jungtinės Tautos, kad tą milžinišką tautžudystę sulaikius. Tam ypač palankus momentas yra dabar, kada sovietai pradėjo skelbti koegzistenciją laisviesiems Vakarams, skelbdamiesi "taikos apaštalais".

Dabartiniai Kremliaus valdovai, išvadindami buvusį savo bendrininką Staliną žmogžudžiu, nuo savęs tos dėmės nenusiplauna; negirdėtu mastu ju vedama tautžudiška akcija Lietuvoje ir kitur, suteikia jiems dar baisesnį pavadinimą.

PRANEŠIMAS SPAUDAI

Šiuomi Pasiuntinybė mato reikalą atsiliepti ir pranešti visuomenei, kad nuotykis su min. Zadeikiu toli nebuvo toks dramatiškas, kaip kad "Naujienose" ir kituose laikraščiuose parašyta. Ministras netikėtai puolė ant šaligatvio veidu žemyn, sutrindamas jį paviršutiniškai keliose vietose. Jis, svečio padedamas, atsikėlė ir grįžo į butą, kame jo žmona aprišo žaizdas, kurios pasirodė paviršutiniškos, ir todėl nebuvo reikalo vykkti į ligoninę. Sekantį rytą Zadeickio šeimynos gydymojas tą patvirtino.

Šia proga Ministras ačiuoja visiems už pareiškimus užuojautoms, ypatingai p. L. Šimučiu ir p. J. Matulioniu.

Lietuvos P-bė Washingtonė.

• Gruzijoje nušovė 100 žmonių riaušėse, kurios kilo paskelbus Stalino nuvainikavimą. O ilgą laiką Sovietai gynėsi, kad ten nieko neįvykę.

• Amerikos laikraščiai sekmadienį pradėjo laikraščių savaitę.

SNIPŲ LIZDAS (12)

Vieną vakarą paskambinau prie durų

Matydamas, kaip Rumunijoje naikinamos laisvės, kaip tai daroma prieš žmonių valią, Chochlovas susvyravo savo komunizme.

Mane ėmė vis labiau slėgti. Norėjau pranešti Sudoplatovui, kad noriu perkelti mano atgal į Maskvą. Aš perrašiau mano banko sąskaitą Valerijos vardu ir ją atsisveikinau. Sakiau jai, kad turėsiu grįžti į Lenkiją. Ten turis įsijungti į pogrindį antikomunistinį veikimą ir tikriausiai daugiau nebegrįšiu.

1949 spalio 15 — toliau pasakojau — man leido grįžti. Į Maskvą ėmiau žiūrėti kitom akim. Mano gimtasis miestas, mano tėviškė man atrodė tokia vargana ir supulkinėta. Tą pat dieną, kai tik grįžau, mano viršininkai pakvietė mane pie-

tų. Buvo visi ten — ir Sudoplatovas, ir Kovalenko, ir Sudoplatovo pavaduotojas generalas Eitingon. Bet kai tik jiems užsiminiau apie savo norą pasitraukti iš MGB, nenorėjo nė vienas nė klausyti. Priešingai, jie kalbėjo apie mano naują misiją, kuri turėtų būti Austrijoje.

“Ne, mielas Nikolai, — atsakinėjo Sudoplatovas į mano prašymus. — dabar tu esi tikras agentas, ir visa Europa yra prieš tavo akis”.

Po kelių dienų buvau pašauktas pas gen. Eitingon. “Noriu aptarti su tavim tavo kelionę į Austriją”, sausai jis kalbėjo.

“Leonid Andrejevič, — atsakiau, — aš jau mėginu paaiškinti, kad iš šios tarnybos noriu pasitraukti”.

Staiga Eitingon tonas pakito, paastėjo. “Dėl to mes nesiginčysim.”

Tamsta gerai žinai, kad niekas iš slaptos tarnybos taip pigiai neišeina.

Mes leidome tamstai laiką ir pinigų, mes turėjome tiek rūpesčių, o dabar tamsta kalbi apie pasitraukimą tokiu metu, kada tamsta kaip tik labiausiai reikalingas. Apie tai negali būti nė klausimo”.

Vis dar nepasidaviau, aiškin-damas, kad negaliu gi aš visa amžij praleisti slaptose tarnyboje, nes aš noriu studijuoti ir turėti profesiją.

“Mes visa tai pergalvosime, — pasakė Eitingon lėtai, grasinančiu balsu ir nutraukė pasikalbėjimą.

Kelias dienas man neišėjo iš galvos Eitingono tonas. Jie ma- gnes nepaleis taip lengvai. Gal būt, jau per daug žinau. Manim nusikratyti jie turi daug kelių ir priemonių. Gal jie ims ir apkaltins mane, kad aš esu

dvilypis agentas; kad aš pini-gus išekvojau. Gal aš papras-čiausiu būdu dingsiu ...

Ištisas dienas vaikščiojau gatvėse be tikslo, nenorėdamas su nieku kalbėtis; nenajėdama pats savęs suvokti. Tokioje nuotaikoje man atėjo mintis užsukti pas Janiną Timašovič, kurią pažinojau iš mokyklos laikų ir su kuria porą kartų buvom išėję papramogauti, dar prieš iškeliaujant į Rumuniją. Prisiminiau, kokia Janina bu-vo mokykloje — jautri, san-tūri ir inteligentinga mergaitė; ji niekad nebuvo komjaunuolė, ir paskiau patyriau, kad ji bu-vo labai religinga ... Vieną vakarą paskambinau prie jos durų.

“Ieik, Kolia, — pasakė Jana, lyg ji manęs būtų laukusi. “Kaip gi laikais?”

Janos dėka aš išsivadavau iš tos vienatvės ir baimės, nes ja aš pasitikėjau. Ji buvo ru-sė, kokias vakariečiai nėra lengva suprasti. Tamsūs kaštaniniai plaukai, supinti į kasas, didelės pilkos akys, švelnūs veido bruožai ir su didesne silpnyste gražiam drabužiam, negu ja buvo galima Maskvoje patenkinti. Ji buvo inžinierė, plieno statybos specialistė, ir jos elektros stočių planai buvo išgarbinti net Kinijoje.

Užuovėją nuo sovietinio gy-venimo kasdienybės, nuo baimės, ji susirado savyje ir savo tikėjime. Ji buvo krikščyta ka-

talikiškai ir išauklėta — jos tėvas buvo katalikas. Bet Janos motina, kuri buvo taip pat tikinti, kai katalikų bažnyčios buvo uždarytos, mokė Janą, kad ji tą patį Dievą suras ir rusų ortodoksų bažnyčiose.

Mano akyse Jana buvo sim-bolis visos rusų tautos, žmo-gaus dvasios, kurios negali nuslopinti jokis režimas.

Ta vakarą, kai aplankiau Janą, dar nenujaučiau, kad po pen-kerių metų apie jos butą kalbė-siu kaip apie “mūsų butą”, kuriame aš savo žmoną Janą mūsų sūnų Aleksandrą maty-siu paskutinį kartą.

Siandien jaučiu, kad turiu Vakaram palikti jos vaizdą ne-sunaikinamą, nes ji ir mūsų sūnus Maskvoje dingio nuo MGB rankos kaip auka keršto už mano pasielgimą.

(Galas).

AMERIKOS jūrininkai atiduoda pagarbą Monako jaunavedžiam — princui Rainier III ir jo žmonai Grace Kelly.

ATNAUJINTOS KALBOS APIE SUVALKŲ SUTARTĮ

Naujienose balandžio 14 An-tanas Ragauskas atpasakoja lenku publicistų atsiliepimus dėl dr. Juozo Girniaus “dialogo tarp lietuvių ir lenkų”, kuris buvo paskelbtas lenkų žurnale “Kultūroje”. Kadangi dr. J. Girnius buvo priminęs, kiek kartumo santykiuose tarp lietuvių ir lenkų buvo palikęs tarp kitu dalykų Suvalkų sutarties sulaužymas, tai “Kul-tūros” žurnalo bendradarbis M. P. Chylinski duoda ištrau- kas iš prof. W. Wielhorskio knygos “Lenkija ir Lietuva” (Londonas 1947), kurioje nu-šviečiamas ir tas Suvalkų sutarties klausimas. Ištraukos iš tos knygos turi parodyti, kad lietuvių perdėtai ir neteisingai įsitikinę apie tą sutartį ir jos sulaužymą. Svarbiausius prof. Wielhorskio pasakymus kar-tojame iš A. Ragausko vertimo.

SPAUDA

niaus geležinkelio linijos”.

Tame pat antrame str. pažy-mima, kad “karo veiksmams tarp lenkų ir lietuvių kariuo-menų sustabdyti ir vakarus nuo Bastūnų stoties susirinks spe-ciali konferencija, išštūmus iš ten sovietų kariuomenę. Jei su-sitarimo joje nebus pasiekta, tai šalys kreipsis į Tautų Sa-jungą”.

Penktas ir paskutinis str. nu-stato, kad “sutartis įsigalioja 1920 m. lapkričio 20 d. (?Red.) vidurdienį ir palieka galioje, iki galutinai bus išspresti teri-torinjai ginčai tarp Lenkijos ir Lietuvos”.

Ar Suvalkų sutartį lenkai sulaužė?

Tokis klausimas prof. Wiel-horskiui neišvengiamas. Netie-siogiai jis atsako — ne, aiškin-damas tokiu būdu: “Net jei gen. L. Želigovskis būtų tuo-met veikęs ne Vilniaus gyven-tojų vardu, bet atvirai Lenkų Respubl. vardu, tai būtų galėjęs tokiais pat teisiniais padari-niais ... savo operacija pradė-ti ir vykdyti, išeidamas iš Bas-tūnų stoties. Ir tai ne tik dėl tos priežasties, kad spalio 3 d., kada gen. Želigovskio akci-ja (žygis) buvo pradėta, Su-valkų sutartis bendrai dar ša-

lių nesaistė, bet ir todėl, kad tie veiksmai išėjo iš fronto ruožo, kurio Suvalkuose pada-rytoji sutartis nelietė (neapė-mė) ir kur abiejų šalių karo veiksmai nebuvo varžomi, ka sutarties tekstas aiškiai pažymi ir net lyg numato juos, jog jie bus sustabdyti ‘Specialios Kon-ferencijos’, sovietų kariuome-nei iš to rajono išėjus”.

Taigi Želigovskio žygis — mano Wielhorskis — nepažei- dęs Suvalkų sutarties.

A. Ragauskas, atreferavo Wielhorskio mintis, pastebi, kad su ta sutartim ar jos aiški-nimu kažkas neaišku. Jis nei-taria prof. Wielhorskio neob-jektyvumu, tik kelia linksmą klausimą: ar į tą sutarties len-kišką tekstą lenkai nėraš, kas jiems patiko, lietuvių, kas lie-tuviškam tekstui būtų priimti-na. Jis ragina, kad lietuviu di-plomatinių įstaigos paskelbtų lietuviškąjį sutarties tekstą, taip pat, kad likę gyvi sutar-ties dalyviai papasakotų tos sutarties sudarymo aplinkybes. Sugestijos teisingos. Tačiau jų belaukiant galima jau dabar pareikšti dvi pastabas dėl prof. Wielhorskio minčių.

Prof. Wielhorski iškreipė lie-tuvių informaciją apie Vilniaus (Nukelta į 5 psl.)

IŠ LIETUVOS

Rašo LINUS

Ka “Tiesa” rašo apie užsienio lietuvius

• “Tiesa” apie užsienio lie-tuvius gausiai pradėjo rašyti, pradėdamas nuo kovo 16, kada buvo įsidėta nuotrauka Vil-niaus stotyje iš pietų Amerikos grįžusių lietuvių — daugumoj komunistu. Kovo 17 visas tre-čiasis puslapis buvo užpildytas ištraukom iš laišku iš Pietų Amerikos. Iš pridėtų laišku kopijų matyti, kad tai daug-mas beraščiai, kurių “laiškai” suredaguoti pačios “Tiesos”.

Nors rašoma, kad daug laišku ateina iš JAV, nė vieno laiško teksto ar pavardės neduoda. Iš Kanados “Bušnaitis” prašo lietuviškų laikraščių ir žurna-lų. Taip pat pirmu kartu patei- kamos rūpestingai atrinktos ištraukos iš “Vilnius” nurodan-čios, kaip dėl sunkios ūkinės padėties žudosi Amerikos lie-tuviai.

• Palanga iki šiol neturi nė vieno didesnio viešbučio, kuris įgalintų kurorta veikti per visus metus. Pavyzdžiui nurodoma Rygos jūrmala. Dau-guma pastatų Palangoje 8 mė-nesius stovi tušti, o palangiš- kiai laikomi sugrūsti miestelyje. 1953 metais pradėta duonos kėpyklos statyba, kuri pamatus sudėjęs buvo nutraukta.

• Geologai J. Paškevičius, P. Vaitiekūnas, P. Suveizdis ir

St. Zeiba protestuoja dėl netvarkos geologiniams - minera-liniam institutuose. Dėl tos netvarkos nėra tinkamai išna-uodamos gelmių atsargos kaip gipsai, anhidritai, karbonat-nės medžiagos, pusiau ugniai atsparūs moliai, aukštos koky-bės smėlis, mineraliniai van-denys. Jie kalba apie Pakruo-jaus rajono blogai eksploatuo-jamus geros kokybės dolomi-tus, apie Prienų rajono anhi-dritus, kurie galėtų pakeisti beveik išnaudotus Biržų rajono gipsynus.

• Valdžia susirūpino daili-ninkais, nes iš Vilniaus pa-skelbtas sov. valdžios nutari-mas, kur ir kaip reikia tapy-ti. Ypač daug dėmesio skiria-mai dailėi. Norima puošti vitri-nas, didžioje krautuvėse įvesti dekoracijas ir drabužių mode-liaimą, suorganizuoti Vilniuje dovanų krautuve, kurios sky-rius būtų įrengtas ir Vilniaus aerodrome.

• Pamėgdžioja Ameriką ir sovietinėje Lietuvoje, siekdami valgyklas paversti amerikoniš- kom “self-service” užkandi-nėm. Tai turi būti atlikta per 1956 metus, o už įvykdymą at-sakingi respublikų ministeriai.

Arthritis And Rheumatism Being Conquered By New Discoveries

We have lately issued reports on our valuable research findings and excellent results in the treatment of cancer, multiple sclerosis, polio, cerebral palsy and mental deficiency, heart diseases and arthritis at the Spears Chiropractic Hospital, Denver, Colo. As a result, thousands of “hopeless” and discouraged people who knew little about this institution or chiropractic have found new hope and blessed relief from these and many other types of disease.

\$100,000 CHALLENGE

Spears has definitely discovered the cause and method of preventing, detecting and correcting Cerebral Palsy and Mental Deficiency in their early stages. \$100,000 is offered to anyone who can disprove this to the world. This technique is now in simple, highly illustrated—and easy to apply—book form so parents can effectively treat their own babies—\$5.00 to mothers and prospective mothers who can pay—free to those who cannot pay. Every home should have this book. Order today. It may mean the difference between health and happiness or a life of torture for your baby.

Dr. Leo Spears

Giving this notice to a sick friend may help save a life.

Reports are now in the making on our latest research findings and gratifying results in tuber-culosis, epilepsy, muscular dys-trophy, headaches, and other problem ailments. Although this article deals specifically with ar-thritis and rheumatism, you are invited to write us for free in-formation on the great relief being given here, and by competent chiropractors everywhere, from these and many other diseases in patients of all ages.

What Is Arthritis—Rheumatism? These are general terms ap-plied to a painful and destructive inflammatory process which af-fects joints, muscles and some-times other tissues of the body. “Rheumatism” is the more gen-eral term, since it may apply to inflammation of the joints, mus-cles, heart or other tissues. “Ar-thro” means joint; “itis” means inflammation. Thus, arthritis means inflammation of rheuma-tism of one or more joints. The various names given rheumatic and arthritic ailments stem from their location and degree of ad-vancement.

Sometimes only one joint is af-fected and sometimes several or all joints; sometimes only mus-cles; sometimes both muscles and joints. Sometimes the whole sys-tem is affected, often leaving an aftermath of “rheumatic heart” or recurrent rheumatic fever.

What Causes Rheumatism—Arthritis? Like many other problem dis-eases, arthritis and rheumatism arise not from one but from a combination of causes. And such combinations are frequently dif-ferent in different persons. Our research findings show the fol-lowing to be the principal causes in most cases:

Compensation, valuable prizes and an expense-free trip to Denver are being given the 25 oldest people in the world by SPEARS in connection with its Longevity Research Project now under way. We want names of all persons over 100 years.

some people, but the purpose of research is to discover facts. Knowing the facts does not make any condition worse. And the facts are that the researchers at Spears Chiropractic Hospital have found much evidence indicating that advanced arthritis is a rheumatoid type of malignancy. Arthritis is seldom fatal, but its actions and symptoms are sim-ilar in many ways to certain types of cancer. Its principal distin-guishing feature is that it at-tacks only the joints. But, like other types of malignancy, it may manifest itself in growth or destruction, it may enlarge or destroy or do both to the joints it attacks.

X-ray revelations, certain blood and other tests also exactly sim-ulate those of cancer. Foods that aggravate cancer, aggravate ad-vanced arthritic conditions; and the treatment at Spears that is proving so effective in cancer, is very helpful in the treatment of advanced arthritic conditions.

Cancer End Product of Other Diseases

Our research shows that can-cer is seldom a separate and dis-tinct disease. It is usually the end product of other diseases and often flourishes in combination with other diseases. The diseases which may end in a malignant condition known as cancer are usually of the inflammatory or “itis” types, and the advanced stages of arthritis, known as hy-pertrophic arthritis, atrophic ar-thritis, rheumatoid arthritis, and arthritis deformans are so mal-ignant they might accurately be considered rheumatoid types of joint cancer.

Just as some cancers are com-binations of both the growing and the “eating” types, in its ad-

vanced stages arthritis often is a combination of growing and de-generating processes. In some ar-thritic joints, the cartilages forming the articulating surfaces are literally destroyed; and in others the joints enlarge by ex-cess bony but diseased growth, while some joints show similar enlargements combined with de-struction of both the cartilage and the articulating ends of the bones.

Joint Work at Spears Amazing

The discoveries and develop-ments made at Spears Chiro-practic Hospital for the regeneration of damaged or destroyed joints in children and the reactivation of adult joints badly damaged by other diseases, are also proving helpful in many instances in the treatment of malignant arthritic joints.

Thousands Happy with Results

Although thousands of patients who flock to Spears from every state in the Union and several foreign countries proclaim their results as miraculous, we do not claim to cure. Only nature cures. Our job is to assist nature. This we are doing to the satisfaction of many thousands. Because about 90% of our patients reach us after having been given up or declared incurable elsewhere, naturally some of them arrive too late for complete relief, but the great majority go home well-satisfied and happy. These in-clude hundreds of cases of ar-thritis and rheumatism.

For further information see your local chiropractor and write Dr. Leo Spears, Chiropractic Hos-pital, Denver, Colo., for 72 pages of documented proof of results in scores of different diseases—free. Also send names of friends you want to get our literature.—Adv.

If you do not have a squamous stomach, write us for COLD CAN-CER FACTS—the most amazing, factual, fully documented 48-page photographic expose of cancer and the horrifying results that often follow wrong treatment, ever written. 25 cents a copy.

Is Arthritis Related to Cancer? This may prove shocking to

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS

Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50
Foreign	\$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Pusei metų	\$3.50
Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuosiu. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar ketini būti Lojalumo parade?

Niekada praecityje miestų gatvės ir aikštės taip neaidėjo žmonių masės šūkavimais, kaip mūsų laikais, nes niekada tokios minios nesurinkavo. Jos dabar užlieja miestus demonstracijom, mitingais, paradais, piketais. Tai turi parodyti prievartinę arba laisvą žmonių nusistatymą — pritarimą arba prieštaravimą. Politikai dažnai tuo remiasi kaip argumentu, kalba kaip apie tautos arba krašto pareikštą valią, nors atskiras žmogus turėtų ir kitokią nuomonę. Ar tai yra gera?

-0-

Pirmiausia reikia skirti tas mases žmonių, kurias sutelkia ir savo piktiems tikslams palaikyti demagogai — diktatoriai. Jie visus žmones sulęgina ir jiems savo valia didikuoja. Kur žmonių nepasiekia tiesiai ir negali užvaldyti savo teroru, ten prieina per savo agentus ir slaptas organizacijas, jos žmones kursto ir veda į gatves demonstruoti.

Nelabai seniai šiame krašte buvo gana dažni masiniai piketai bei demonstracijos, organizuojamos komunistų, kol vis labiau atsidendę jų pikti siekiai. Bolševikai žinojo, kad darė ir ką tebedaro: jie tokiu būdu nori prieiti prie plačių masių, jas įkaintinti, įteigti joms savo valią ir sujudusią minią nukreipti į komunistinę revoliuciją.

Ar kiti piliečiai tokiu metu gali sėdėti sudėję rankas ir teisintis, kad jie nemėgsta visų tų viešų demonstracijų ir masinių piketų, kad juos tai slegia?

-0-

Šie balsai rodo, kad laisvame krašte masės žmonių išeina į gatves demonstruoti ne iš prievartos, ne išvarytos, bet laisva valia ir sąmoningai. Tai jau

kitokių žmonių minios, žmonių savarankių, savo protu besiremiančių. Jų balsas yra daug svaresnis, ir jis turi būti pasakytas, parodytas, apreiškintas viešu paradu, demonstracija.

Tokia masinė demonstracija yra ir Lojalumo paradas. Jis daromas viešai parodyti ištikimybę šiam laisvam kraštui ir pareikšti protestą tiems, kurie kesinasi į Amerikos laisvę ir kurie laiko ją užgnaužę kituose kraštuose; tarp jų ir Lietuvoje.

-0-

Lietuviškąjį protesta tegali pareikšti patys lietuviai, jungdamiesi į bendrą visų tautų parada. Tai yra jų pareiga. Nei vienas neturėtų galvoti, kad jo nereikia. Reikia visu. Reikia tokiais atvejais nugalėti lietuviškąjį nejudrumą ir santūrumą.

Lietuviai, tiesa, nėra skubūs šūkaukti, nesilieia taip greitai į gatves, kaip kitos tautos, nemėgsta masėje nugarimsti. Net ir savam krašte, laisvės laikais, nėra reikišiai šaukliom demonstracijom. Jos pasirodė tik tada, kai užėję priešas varytė iš namu išvarė, ir tai ėjo nebvūlis, tyliai protestuodami prieš prievartą ir prieš okupaciją.

Kai dabar Lietuvoje žmonės ir toliau prievartaujami, tai į laisvę ištrūkusieji turi pareigą šaukti, kad ta prievarta pradingtų. Turi taip pat pareigą viešai parodyti savo lojalumą šiam kraštui, kuris rungtyse su bolševizmu stovi pirmoje, priglobia jo persekiojamus žmones ir teikia vilties, kad daromos pastangos visom tautom laisvę sugražinti savo tikslą pasiekis.

Taiigi, kai New Yorke bus masinis Lojalumo paradas, nepalik namie!

Pavergtieji Strasburge šaukėsi į pasaulį

Reikšminga Pavergtųjų Tautų Sesija Strasburge Daug sveikinimų. Lietuvių diena sesijoje

Vašingtono konferencijoje ir seniau išdėstyti Atlanto chartoje ir kitose deklaracijose.

(Rašo spec. ELTOS atstovas iš Strasburgo.)

Jei vakarų valstybės darytų bet kokius susitarimus su Sovietais, derėtų jiems priminti, kad ir pačių sovietų parašas yra padėtas po susitarimais su vakarų valstybėm. O juose buvo įsipareigota siekti atstatyti laisvę visiem tiem kraštam, kurių gyventojai būtų pajėgūs ir trokštų išlaikyti savo nepriklausomą egzistenciją.

Kreipimasis į devynias pavergtas tautas, radijo keliu nuaidėjo į anapus geležinės uždangos ir buvo paminėtas pasaulio spaudoje.

Lietuvos delegacijos šeši nariai ir septintasis — krikščionis — dem. sąjungos atstovas E. Turauskas gvyai reiškesi visuose debatuose, o penktajam posėdžiui pirmininkavo mūsų delegacijos narys — pulk. J. Lanskoronskis. Lietuvių delegacijos pirm. min. V. Sidzikauskas sesijai referavo sovietinio imperializmo ir kolonializmo klausimą. Jie taip pat dalyvavo įvairiose komisijose. Trys mūsų delegacijos nariai — pirmininkas V. Sidzikauskas, dr. P. Karvelis ir iš Londono atvykęs inž. J. Vilčinskis sesijos metu įkalbėjo pareikšmus ir lietuvių tautą per Amerikos Baisą.

Sesijai pasibaigus visu triu Pabaltijo delegacijų nariai turėjo savo atskira pasitarimą. Jie nutarė daryti žygių siekti kalbėti savomis kalbomis ir per Laisvosios Europos radijo siustuvus. Buvo iškelta, kad per švedų spaudą atėjusios žinios, jog

tariamai Pabaltijo kraštam galinčios būti suteiktos sateli-

laikyti ir turi grįžti į savo krašto ribas.

3. Dėl tremtinių.

Rezoliucijoje nurodyta, kad sovietų vykdoma akcija sugražinti pabėgėlius ir nutildyti antikomunistinius židinius pasaulyje įtikino ir pačius sovietus ir laisvąjį pasaulį, kad tremtinių — pabėgėlių klausimas yra virtęs ne tik žmogiškumo, bet ir politine problema. Paprašyta įsteigti tarptautinę pabėgėlių organizaciją, kurioje aktyviai galėtų dalyvauti patys tremtiniai. Taip pat politiniai pabėgėliai turėtų dalyvauti tose tautinėse ar tarptautinėse organizacijose, kurios rūpinasi pabėgėlių reikalais. Vyriausybės paprašytos sušvelninti imigracijos įstatymus ir palengvinti tremtinių įsikūrimą. Kreipėsi į laisvojo pasaulio vyriausybės ir įvairias organizacijas finansiskai paremti įvairias tremtinių kultūrinės institucijas bei jų pasireikšimus, sudaryti sąlygas tremtinių mokslo žmonėms ir menininkam dalyvauti tarptautinėse konferencijose, pagerinti pabėgėlių teisinę padėtį stovyklose. Europoje turėtų būti įsteigti informaciniai centrai, kurie remtų kovą su komunistine propaganda susigražinti tremtinius.

4. Dėl tarptautinės padėties. Seimas apgalvestavo, kad Sovietai Zenevoje buvo atmetę prezidento Eisenhowerio iniciatyvą svarstyti pavergtų Europos tautų išlaisvinimo klausimą. Pabrėžta, kad buvo pažeis-

Stalino poema — šūkšlyų dėžė

Pirmosios bolševikų okupacijos metu (1940—1941) Stalino garbei buvo kuriami eilėrašiai ir poemos. Labiausiai buvo pagarsėjusi Salomejos Neris poema apie Staliną. Už tai buvo jai sumokėtas stambus honoraras, o jai mirus, kai bolševikai antrą kartą grįžo, ji buvo palaidota Karo muziejaus sodelyje Kaune.

Dabar laikai jau pasikeitė. Toji "Stalino poema", Salomejos Neris surkurta, metama šūkšlyų dėžė... Reikėtų taip pat, kad ir tos poetės palaikai būtų perkelti kitur.

Su Stalinu nuvainikavimu ir daugiau bėdų pasidarė. Jo

"garbei" buvo pristatyta visur paminklų ir biustų, arba kaip "Tiesa" rašo, "atminių"... Kadangi dabar Stalino jau nereiki atminti, tai tas "atminas" reikia griauti. Reikia taip pat valyti mokyklų vadovėlius ir knygas, kur kas antras žodis vis Staliniui skirtas.

Ir dar viena skriauda, nebeatitaisoma. Kiek žmonių yra nukentėję, kai savo metu Stalinui neatidavė "tinkamos pagarbos", Kas atlygins už jų kančias ir kraują? Turi būti į šūkšlyų dėžę sumestas visas kraugerisškas bolševikų valdymas. Teisingumas to reikalauja.

APDOVANOTI KONGRESMANAI, Armijos sekretorius Wilbur Brucker (l.) įteikė medalius burvėm II kare karininkam: Sen. Charles E. Potter (Mich.), Rep. Phil Weaver (Neb.), Rep. Steven Derouian (N. Y.) ir Rep. Henry Reuss (Wis.).

SŪNUS

GUNNAR GUNNARSON

Jie abu, tėvas ir sūnus, gyveno pačiam jūros pakrašty, mažučio žvejų kaimo gale. Abu buvo vardu Sujolfur. Kiti juos vadino jaunuoju ir senuoju Sujolfur, bet jie iš įpratimo vienas kitą vadino tiesiog Sujolfur. Bendras vardas juos dar labiau rišo, ypač kai jie vienas į kitą kreipdavosi. Senasis buvo penkių dešimčių, jaunasis dvylikos metų amžiaus.

Visą laiką, kuri jaunas Sujolfur prisiminė, jie būdavo drauge ir vienas be kito neženė nė vieno žingsnio. Bet senasis Sujolfur prisiminė dar ir tuos laikus, kai jis prieš tryliką metų buvo už mylios nuo čia esančio didelio ūkio savininkas, turėjo gerą žmoną ir tris gražius, sveikus vaikus.

Tada į jo namus pirmą kartą įsibrovė nelaimė. Gyvulių maras per trumpą laiką pasiglemžė veik visus jo galvijus, o netrukus po to, vaikai susirgo

kokliušu ir visi trys mirė. Mirtis juos taip greit viena po kitą pasiemė, jog visi rado prieglobstį tame pačiame kape. Šios nelaimės privedė Sujolfur prie skolo, kurias norėdamas užmokėti, jis turėjo parduoti savo ūkį.

Už likusius pinigus jis įsigijo jūros pakraštįje nedidelį, liežuvio pavidalo žemės plotelį ir pats, neprašydamas kitų pagalbos, iš akmenų ir nendrių pasistatė trobelę, įsitaisė pašūrėje žvejonės įrankius ir nusipirko seną valtį.

Nuo tada jam ir žmonai prasidėjo skurdus ir vargingas gyvenimas. Darbo jie nebijojo; prie jo seniai buvo pripratę, bet ne prie vargo, skurdo ir nuolatinio rūpestio kasdienine duona, kurią jie turėjo iš jūros gelmių susižvejojti. Bet jūra retai būdavo duosni, ir jie dažnai vakarą turėdavo užmigti alkani. Drabužiams jiems beveik nieko nelikdavo. Vasarą

moteris pradėjo dirbti pas vietinį pirklių žuvų džiovinimo aikštėje, bet ir čia darbo tebuvo tik gražiu oru ir šio šykštus uždarbio užteko labai trumpam laikui.

Paskui, nieko nesakydama vyrui, moteris ėmė vis mažiau valgyti, kad bent jis būtų sotus. Ji vis labiau menko, kas kartą greičiau nuvargdavo ir pagaliau taip nusilpo, kad vos bejapėgė duoti gvyvę bei vardą mažajam Sujolfur. Po to jos jėgos išseko ir, kelioms dienoms praslinkus, ji jau gulėjo ant lentos. Nuo to laiko tėvas ir sūnus gyveno vieni ant šio skurdavo, jūron išsikūsiusio žemės liežuvio.

Jaunasis Sujolfur prisiminė baisų laiko tarpą, kai jo dienos vienišoje galukaimio trobelėje slinko nenutrūkstancia grandine verksmo, ilgesio ir nusiminimo, nes niekas neturėjo laiko jį prižiūrėti, kol jis buvo per mažas, kad galėtų draugė su tėvu keliauti jūron. Tėvas neturėjo laiko žaisti su sūnumi, nes jį slėgė rūpestis kasdienine duona, todėl rytais, išeidamas iš namų, pririšdavo vaiką prie lovos kojos, arba rūpestingai suslėpdavo viską, kuo jis galėtų susižeisti.

Jau kiek aiškiau jaunas Sujolfur prisiminė nuostabų lai-

ko tarpą su akinančiai žerintomis saulėje dienomis, kurias jis praleido jūroje. Jis matė save sėdintį laivo priekyje ir stebintį, kaip senasis Sujolfur iš neišmatuojamų jūros gelmių traukdavo žvilgančias žuvis. Valtis taip maloniai supdavosi, jog jis nejuociomis užmigdavo. Bet ir į šias saulėtias dienas įspindavo kartus prisiminimas pilkų, bespalvių dienų, kai griudžiai verkdamo dangus, ir senasis Sujolfur turėdavo išplaukti vienas.

Pagaliau jaunas Sujolfur tiek saugo, kad kiekvienu oru galėjo su senuoju išplaukti. Nuo to laiko tėvas su sūnumi nė penkiom minutėm nebesiskyrė. Ir net naktį, jei tik vienas kuris pabudavo iš miego, tuoj pabudavo ir antras. Jei tik vienas neramiai miegojo, tai ir antrasis tuoj buvo neramus.

Klysta tas, kuris mano, jog jie turėjo daug ką vienas kitam papasakoti ir todėl buvo tokie neišskiriamai. Jie taip puikiai pažino ir taip vienas kitą pasitikėjo, jog visiškai nebeturėjo apie ką kalbėti. Kartais praslinkdavo ištisos dienos iki jie pasikeisdavo keliais žodžiais, nes jiems užteko vieno žvilgsnio, ir visa buvo žinoma.

Bet tarp to nedaugelio jų

kalbą sudarančių žodžių dažnai kartodavosi vienas sakiny, kurį senasis Sujolfur dažnai be ypatingos priežasties primindavo jaunajam. Tas sakiny skambėjo šitaip: "Visuomet reikia stengtis kiekvienam atiduoti tai, kas jam priklauso, niekam nelikti skolingų, o visa kita pavesti Dievui!"

Sios taisyklės jie griežtai laikėsi ir mielai kėsdavo alki, bet neimdavo krautuvėį skolingis maisto. Drabužius siūdavo iš senų maišų ir sunėšiodavo juos iki paskutinio lopinio, bet neidavo krautuvėn ir neimdavo skolon medžiagos.

Visi jų kaimynai daugiau ar mažiau imdavo iš krautuvės skolon, ir mokėdavo pirkliui labai retai, bet niekuomet viską. Tik anie du siauro, jūron išsikūsiusio liežuvio žemės gyventojai, kiek tik jaunasis Sujolfur prisimena, niekam nė skatiko nebuvo skolingi. Anksčiau senasis Sujolfur, kaip ir visi kaimo gyventojai, turėjo pas pirklių nuolatine einamąją sąskaitą, bet jaunas apie tai nieko nežinojo.

Šalčiai ir audros sustabdydavo žvejybą, todėl jau vasarą jie turėjo pasirūpinti maistu žiemai. Dažį žuvų jie sūdėdavo ir džiovindavo žiemai, o kitą dalį parduodavo pirkliui, kad

už gautus pinigus galėtų įsigyti kitų, būtinausiai reikalingų dalykų. Nors jie beveik kas dieną išplaukdavo, bet maisto stigdavo, nes dažnai iš ilgos kelionės grįždavo su kelionis žuvelėmis laivo dugne, o neretai ir visai tuščiomis rankomis, todėl veik kiekvieną pavasarį jiems tekdavo badauti. Bet jie niekuomet nesiskūsdavo. Ne, tai jiems nė į galvą neateidavo. Jie niekam nebuvo skolingi, todėl būdavo gerai nusiteikę, ir tiek berniukas, tiek vyras tuo pačiu ramumu sutikdavo įprastą nesekmę ar retą laimę, ir kiekvienu atveju ramindavosi begaliniu tikėjimu: jei jie šiandien ir ne turi ko valgyti, tai gal būt rytoj Viešpats Dievas atsiųs jiems pilną dubenį... Arba poryt... Bet prieš pavasarį jų veidai būdavo išblyškę, miegas sunkus ir neramus, o neretai ilgas nakties valandas visiškai negalėdavo užmigti.

Vieną neįprastą šaltą ir audringą pavasarį senąjį Sujolfur vėl ištiko nelaimė. Vieną ankstų rytą sniego grūtis sugriovė trobelę ir tėvą su sūnumi palaidojo po sniegu. Vis dėl to jaunajam Sujolfur kažkokią stebuklingu būdu pavyko iš sniego išsikapstyti. Matydamas, kad beviltiškas dar-

bas būtų vienam sniego pusnyse ieškoti tėvo, skubiausiai pasisaukė pagalbos iš kaimo. Bet pagalba atvyko per vėlai, nes senasis Sujolfur, kai jį pagaliau pavyko atrasti, jau buvo užtroškęs. Iki atvyks rogės ir nugabens jį į kaimą, vyrai padėdė lavoną ant didelio plokščio akmens prie pat stačios molinės sienos. Jaunasis Sulfur ilgai stovėjo prie lavono ir, glostydamas pilkų, nuo sniego sulipusius senojo plaukus, pusbalsiu kažką nesuprantamo murmėjo, bet jo balse nevirpėjo nė viena styga, nenukrito nė viena ašara. Žmonės sielodamiesi stebėjosi, kodėl šis ypatingasis berniukas neverkia. Jie manė jį esant beširdžiu ir, gal būt vien tik dėl to, niekas nenorėjo jo priglausti, ir žmonėms išsikirsčius į namus, jaunas Sujolfur liko visiškai vienas ant savo siauro žemės liežuvio jūros pakraštėje. Trobelė buvo nuplėšta nuo pamatų ir visiškai sugriauta. Šen ir ten iš sniego kyšojo sienojai ir išblaškyti namų apyvokos daiktai. Berniukas nuėjo prie jūros pažūrėti, ir dar tebėra valtis, bet, vietoj jos išvydęs krante riogsančią krūvą skeveldrų, suraukė antakius, tačiau neištarė nė vieno žodžio. (Bus daugiau)

MOTERŲ PASAULY

Bent kartą žodis tėvams

Kalbant apie šeimą ir auklėjimą, vis kažkaip dėmesys nukrypsta į vaiką ir motiną, tartum tėvas nei šeimoje nei auklėjimo sistemoje neegzistuoja. Tiesą sakant, beveik taip ir yra. Šiais laikais tėvas yra tiek užimtas duonpelnyste, turtakalyste, rūpesčiu praveržti aukščiau, pagaliau, visuomenine, politine, ar dar kitokia veikla, kad šeimoje jis tėra tik svečias. Dažnai jis savo šeimai labai sunkiai dirba, tačiau jis savąja šeima negyvena. Motina dažnai imasi tėvo pareigų; mokyti savo sūnus vyriškumo. Tačiau žodžiai mažai reikšmingi be gyvo pavyzdžio, kuriuo kaip tik turėtų būti pats tėvas. Sūnams jis yra tu, kuo jie patys turėtų tapti. Dukterims jis yra pavyzdys, pagal kurį jos susidaro vyriškumo vaizdas, dažnai galintį turėti didelės reikšmės jų vėlesniame gyvenime. Deja, daugelis tėvų užmiršta, arba neturi nei laiko nei valios pagalvoti, kad jų vaikai yra ne tik fizinės, bet ir dvasinės būtybės. Arba šis opus klausimas išsprendžiamas labai jau paprastai: aš jus visus aprūpinu duona, o tu, mama, vaikus auklėk. Deja, kaip kartais nepakanka šeimai vieno tėvo uždarbio ir duonpelnyste tenka susirūpinti motinai, taip dar dažniau auklėjime nepakanka vienos motinos pastangų, ypač auklėjant sūnus. Visapusiškam vaiko dvasios išsivystymui reikalinga ne tik motiniškos meilės šiluma, bet ir tėviškos dvasios vyriškumas. Net ir kieta, vyriško charakterio motinos pavyzdys vistiek bus moteriškas, ne vyriškas.

Tėvo pasyvumas ar nuošalumas jaunoje sieloje palieka neužpildytą tuštumą. Vaikas dažnai pasijunta atstumtas ir apaleistas, kai tėvas, būdamas per daug užimtas ar pavargęs, atsisako su juo bendrauti. O vaikas to bendravimo ilgisi ir ieško. Jis mėgsta su tėvu protinai, kaip visi žmonės, pasikalbėti, laukia iš jo absoliučiai teisingų informacijų ir sprendimų visais klausimais (taip mano tėtė pasakė), mėgsta, kad tėvai atsakytų į jų klausimus taip pat tiesiai ir paprastai kaip ir jie paklausia. Jei vaikai visai atstumiami, ar lakoniški atsakymai jų nepatenkina, nėra abejonės, kad informacijų kur nors kitur ieškos ir dažniausiai ją gaus iš visiška netinkamų šaltinių. Negauna to, tėvai bus praradę draugišką ir artimą ryšį su savo vaikais. Jei vieną gražią dieną

tėvai pastebi, kad jau nebesiekia savo vaiko dvasios, labai galimas dalykas, kad vaikas jau anksčiau nepasiekė tėvų dvasios. Tarp tėvų ir vaikų atsiveria plyšys, vieni nuo kitų tolstą, vieni kitiems svetimėja.

Neseniai skaičiau anglišką spaudą, kaip vieno visais atžvilgiais padoraus ir pasiturinčio žmogaus šešiolikmetis sūnus staiga pasirodė esąs "nusi-kaltėliu": jis apsigovė, o viena aukštesnės mokyklos mergaitė buvo belaukianti kūdikio. "Ir kaip jis iki to priėjo?" — skundėsi pritenktas tėvas. "Mes jį siuntėme į geriausias moky-

las, mes jam viską davėm!" — "Taip, viską" — atsakė jo draugas, — "išskyrus save. Juk jis jūsi, galima sakyti, nepažįsta. Tuo tarpu, kai jūs visą savo laiką skyrėte pinigų gamybai, jūsų sūnus gyveno tolimoje mokykloje. Tėvo pareiga yra išmokyti sūnus tapti vyrais ir žmonėmis. To jūs neišmokysite retkarčiais parašydami jam laiška, skirdami jam nemažas sumas, ar dovanodami automobilių".

Jau Seneka, kalbėdamas apie filosofiją, pabrėžė, kad filosofas turi gyventi taip, kaip jis kalba, nes filosofija turi remtis darbais, o ne žodžiais, ar minčių paradavimu. Šie žodžiai tuo labiau tinka auklėjimui.

UŽKANDŽIAI tarp valgių Monako princo vestuvėse. Vestuvių tortas 5 pėdų aukščio ir 300 svarų buvo gaminamas 3 mėnesius.

Ar galime užkandžiau tarp valgių

Kiek mes galime valgyti tarp vakarienes, pietų ar pusryčių, priklauso nuo mūsų amžiaus, svorio ir reguliarių patiekalų didumo.

1. Vaikams, pavyzdžiui, ir paaugliams yra net patartina užgraužti parėjus iš mokyklos, pažaidus, ar, jeigu vaikas nerūpinamas, prieš einant miegoti. Stiklas pieno, vitaminais praturtinti sausainiai, obuolis, džiovintų vaisių sūja — yra labiausiai tinkantis produktai šia proga.

2. Šeiminkėms, kurios dažniausiai bevirdamos, "ragauja"

neskaitomus ir gana pavojingus kąšnius, vertėtų to papročio atsisakyti. Nuovargiui ar nusiminimui užėjus, kreipkimės į salierų lazdeles, pomidorų sulčių stiklą, žalią morką, o, jeigu esame liesus — puoduką pieno ar sriubos. Šie valgiai yra turtingi mineralinėm druskomis ir vitaminais, ir neturi suaugusiems žmonėms vengtinų kalorijų pertekliaus.

3. Seniems žmonėms reikėtų pasiklausti gydytojo, kas jiems asmeniškai būtų patartina užkasti, belaukiant vakarienes ar pietų. Jiems naudingas maistas bėgalo įvairuoja pagal jų sveikatos ir negalavimų pobūdį. Šilto pieno stiklas šaukšteliu medaus ramina nervus ir padeda greičiau užmigti.

4. Yra naudinga, ir piniginei ir šeimai ūpui, įvairinti tuos užkandžius pagal metų laikus. Pav. žiemos metu, sekmadienį, visi su malonumu išgers arbatos ar kavos stiklą su saldžiu, mamos iškeptu pyragu; vasarą gi, pavakariui, paragaus rubarbaro sulčių ar braškių kompoto. Neapsiribokime tikrai svečių vaišinimu — šeima bus nučėbusi ir sužavėta, jeigu ir ją karts nuo karto pakviesime maloniam ir sveikam skanėtui.

"MOTERŲ PASAULY"

redaguoja

Magdalena Galdikienė

Raštus siųsti adresu:
186 Hale Ave. B'klyn 8, N.Y.
Tel.: MI 7-4504

VINIŠOJI KELIAUTOJA

Kiekvienas žmogus, vienokių ar kitokių pasireiškimų būdu, bando savąjį "aš" išryškinti. Kiek jam tai pavyksta, priklauso nuo jo dvasinių savybių, kurios arba sau palenkia aplinką ir ją nugalė, arba jos niveliuojančiai įtakai pasiduoda. Didelio veržumo asmuo nenurims, kol neatsieks ką nors išskiriančio jį iš kitų tarpo.

Dažnai eirdim apie žmones dideliu užsispyrimu atsiekusius kokio neapaprasto, net, rodos beprasmiško ir viso ju vargo nepateisinančio tikslo. Mes tuomet stebimės jų motyvais ir itariame, kad svarbiausias iš jų buvo siekimas garso ar garbės. Bet dažniausia tai yra siekimas savąjį "aš" išryškinti, ir tai ne kitu, o savo paties akyse. Šis motyvas kartais atsispindi tokių žmonių vėliau parašytose knygoje, kur jie savo išgyvenimus aprašo.

Štai neseniai iš spaudos išėjo Ann Davison knyga "Toks mažas mano laivas" (My ship is so small). Autorė, buvusi britų lėkūnė, kuri 1953 m. mažu laiveliu viena perplaukė Atlantą. Kaip pirma moteris, kuri tokio žygio ėmėsi, ji savo išplaukimu sukėlė nemažą dėmesio britų spaudoje, bet kelionei užsitiesus ilgokai, šis dėmesys atbuko. Daugelis skaitytoju iki dabartinio jos knygos pasirodymo taip ir nežinojo, kuo tas drąsus žygis pasibaigė.

Iš šios narsuolės knygos matom, kiek sunkumų jai teko nugalėti, kad savo tikslo atsiektų. Jos 23 pėdų ilgio būrlaivis vos nenuskendo, tik pradėjus kelionę per britų sąsmanką. Prancūzų išvilktą į Bretanijos krantą ir pasitašydinus laivą, autorė vėl plaukė toliau ir sustojo Ispanijoje. Ten ji didžiai stebino prie savo namu prisirišusias ispanes ir pagarsėjo kaip "Vinišoji jūreivė". Paskui dar sustojo Gibraltarė, Casablankoj ir Canarų

salose. Čia prasidėjo tikrasis drąsos žygis — 48 dienų mėtymasis per šturksčius Atlanto vandenį, iki buvo pasiektas V. Indijos salos. Per šį laiką būriuotoja nematė nė vieno laivo. Kaip šapas daužoma tarp didžiulių bangų, ji kentėjo nuo sūraus vandens praėstų žaidų, akių infekcijos ir nusilpimo priepuolių. Išsistom savaitėm negalėjo išsivirti sau šilto maisto. Vien tik laivo pasiūtės vartymasis jau galėjo silpnėsi žmogų nugalėti. Be to, ją sekiojo neramūs prisiminimai nugrimzdusio laivo, kuriame prigėrė jos vyras ir iš kurio ji pati vos vos buvo išsigelbėjusi.

Savo išgyvenimus autorė aprašo kukliai ir be patos, bet kartais šaukte iššaukia savo išgyventą skausmą ir neviltį. Pagrindinis ją kankinęs ir deginęs klausimas "Kam aš rizikuoju šitaip savo gyvybę? Ką aš noriu įrodyti?" iššaukė iš sielos gelmių tvirtą atsakymą: "Pačią save". Šis tokią valandą pajaustas atsakymas suteikia visam jos atliktajam žygiui vidinės prasmės ir iškelia jį virš paprasto, kad ir labai drąsaus nuotykių lygio. O taip pat ir jos knyga yra daugiau negu nuotykių aprašymas.

A. Vistartienė

JAUNAV DĖ Grace Kelly eina bučiuoti relikvijų vienos krikščionės kankinės Monako bažnyčioje.

LIETUVĖS MOTERYS IR PASAULIO KATALIKŲ LYGA

Lietuvių Katalikų Moterų organizacijų sąjunga įsikūrė 1923 m. Lietuvoje. Ji apjungė visas katalikų moterų organizacijas. Bendromis jėgomis sąjunga suorganizavo keletą kongresų, parodų, pirmą Pabaltijo moterų dainų šventę ir t.t. Be kultūros darbo Lietuvoje, sąjunga užmezgė ryšius su pasaulio katalikų organizacijų Lyga, kuri sujungia katalikų moterų tautines sąjungas į tarptautinį vienetą. Ji savo už-

daviniuose yra prašiusi religinės laisvės gynimą ir katalikų socialinės akcijos klausimus, koordinuojant su bendra moterų akcija. Įvairiems moters ir mergaitės gyvenimą liečiantiems klausimams nagrinėti Lyga turi apie 10 komisijų, kurios parengia įvairius klausimus kongresams, pasiremiant iš viso pasaulio kraštų surinktomis anketomis. Tuo būdu kiekvienos tautos balsas esti išgirstas ir apsvarstytas.

Kas keturi metai Lyga šaukia savo narių — organizacijų kongresus Romoje. Kongresai dažniausia turi vieną vadovaujantį temą, kuri vispusiai išnagrinėjama. Pavyzdžiui, 1947 m. kongresas svarstė krikščionės moters įnašą į pasaulio bendruomenę.

Buvo paliesta moters veikla šeimoje, moters reikšmė ekonominiame, socialiniame, religiniame, pilietiniame ir politiniame gyvenime.

Lietuvių katalikų organizacijų sąjunga stengėsi turėti visuose kongresuose savo atstoves, norėta neatsilikti nuo viso pasaulio moterų keliamų problemų.

Po antro pasaulinio karo atsirado dar didesnis reikalas dalyvauti šiuose kongresuose.

Jie duoda progos iškelti mūsų pavergtos tėvynės vargus, pažadinti svetimųjų simpatiją mūsų kenčiančiai tautai ir stiprinti mintį, kad teisingumas turi būti atstatytas — Lietuva turi atgauti laisvę.

Lietuvių katalikų organizacijų sąjunga, atsikūrusi tremtyje 1946 m., dalyvavo Lygos kongrese 1947 metais. Sąjungos atstovė Dr. Ag. Sidlauskaitė kreipėsi į kongreso dalyves, prašydama kovoti su tragišku tyčijimu dėl bolševikų siautėjimams.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos Centro Valdyba pasiskirstė pareigomis: M. Galdikienė — pirm., M. Kižytė ir G. Kaneb — vice-pirmininkės, Dr. N. Bražėnaitė — sekretorė, Al. Šlepetytė — kasininkė ir B. Venckuvienė — atstovė prie T. K. M. O. Lygos-Centro Valdybos adresas:

ZINIOS

Genovaitė Kaneb dalyvavo balandžio 1—6 dd. tarptautinės vaikų auklėjimo organizacijos studijų konferencijoje Washingtone. Konferencijos šūkis: "Mums rūpi visų tautų vaikai". Darbas buvo paskirstytas sekcijomis. G. Kaneb veikliai dalyvavo ketvirtoje sekcijoje, kuri nagrinėjo muzikos auklėjimą reikšmę. Bendruose posėdžiuose buvo iškelta: moralės ir etikos svarba auklėjime, auklėjimas šių laikų pasauliui ir kiti klausimai. Konferencija buvo pajavairinta įvairiomis pramogomis, vaidinimais, koncertais, parodų ir įžymių vietų lankymu. Ypatingai įdomios buvo parodos suorganizuotos įvairių pasiuntinybių, kurios pavaizdavo savo šalių auklėjimo priemones. Konferencija susikaupimo minutė pareiškė užuojautą pavergtomis Pabaltijo šalims.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos Centro Valdyba pasiskirstė pareigomis: M. Galdikienė — pirm., M. Kižytė ir G. Kaneb — vice-pirmininkės, Dr. N. Bražėnaitė — sekretorė, Al. Šlepetytė — kasininkė ir B. Venckuvienė — atstovė prie T. K. M. O. Lygos-Centro Valdybos adresas:

Dr. N. Bražėnaitė,
105 72 Street, New York, N.Y.
Dalia Karaliūtė, tvarkanti Stud. Ateitininkų Sąjungos informacijos skyrių, išleido naują "Gaudeamus" numerį. Biuletenis skiriamas ateitininkų sąjungos informaciniams reikalams.

GABRIELA MISTRAL

VIRŠŪNĖ

Vakaro valanda... toji, kurios krauju srūva kalnai.

Kažkas šią valandą kenčia; Mes prarandame net vienintelę širdį, prie kurios glaudėmės, tokią valandą...

Kažkur yra širdis, kurion vakaras merkia kruvina viršūnė.

Slėnis jau šešėlyje ir pilnas taikos.

Tačiau vis belieja akis į gaisrais užpiltą viršūnę.

Tai valanda, kada aš pradėdau dainuoti Mano nekintamą liūdesio dainą.

Argi tai ne aš, kuri nurausvina viršūnę?

Aš suspaudžiu ranka širdį ir jaučiu — mano žonas kraujuoja.

MRS. FR. ANNE HALL (Pawtucket, R. I.) savo valstybėje laimėjo geriausios vyrėjos vardą. Tikisi laimėti ir JAV varžybose.

KATAKOMBOSE, pieštas Marijos paveikslas.

Atgimimas ir tautos laisvė

Mėlynosios Armijos Lietuvių Centro Valdybai

Tamstų pakvietimą prisidėti prie 5 metų sukakties nuo Lietuvos paaukojimo Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai minėjimo š. m. gegužės 13 dieną gavau ir labai apsidžiaugiau visomis Tamstu pastangomis. Gražus ir sveikintinas yra jūsų pasiryžimas išjudinti visus mūsų tikinčiuosius labiau pamilti Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai ir savo gyvenimu vis labiau stengtis įkurti savo tarpe Jėzaus Sirdies karalystę. Maldos už pasaulio taiką ir Rusijos atsišvietimą yra tiesioginės priemonės ir mūsų Tėvynei išmesti laisvę ir nepriklausomybę. Zmogus savo jėgomis nedaug ką pajėgia pasiekti ir todėl dangiškoji pagalba yra būtina. Jos prašykime visados ir visur.

Iš savo pusės tos sukakties minėjimo proga aš noriu pridėti dar vieną dalyką, kurs man atrodo labai svarbus ir kuris tikrai labai gražiai papildo mūsų pasiaukojimą Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai.

Gana seniai aš pastebėjau, kad mūsų katalikai savo gyvenime truputį paviršutiniškai žiūri į rašytą Dievo žodį — Šv. Raštą. Jo skaitymas ir platinimas nesudaro didesnio rūpesnio ir mažai kas jį ieško jame sau jėgos ir išminties gyvenimo kelyje. Neseniai tačiau teko nugirsti kaip šv. Tėvas vienoje savo prakalboje ragino maldininkus Romoje pamilti šv. Raštą ir jį nuolat skaityti. Tai tikrojo gyvenimo žodžiai. Dar aktualesnį nutarimą yra padarę Anglijos katalikai, kurie savo mokyklų mokiniams kiekvienam parūpina šv. Rašto egzempliorių naudotis mokykloje ir baigus mokslą jį padovanoja jam atsisveikinant. Gyvenimas

be šv. Rašto tikrai yra neįmanomas tikinčiam katalikui. Pats Kristus įsakė Apaštalams: "Eidami į pasaulį skelbkite Evangeliją visam sutvėrimui!" Apaštalai vykdė tai per visą savo gyvenimą ir kankinių mirtimi patvirtino Dievo Žodžio tiesą. Jų pėdomis sekė ir apaštalų įpėdiniai: vyskupai,

kunigai ir šventi pasauliečiai. Jų pastangomis amžių bėgyje Dievo Žodis ir mūsų Tėvyne Lietuva. Ji tapo katalikiška ir mieliai klausė Dievo Žodžio skelbiamą gyvą žodžiu iš sakysiu amžinųjų tiesių šio gyvenimo kelyje. Švedami Lietuvos paaukojimą Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai mes negalime palikti nušalyje šv. Rašto. Juk čia mes randame visas žinias iš Marijos gyvenimo. Jame skaitome angelo apreiškimą Marijai, Marijos džiaugsmo giesmę "Magnificat", Marijos meilę žmonijai ir jos rūpinimąsi bei kančias mūsų išganimui. Tad skaitydami šv. Raštą mes nuolat turime progos stebėti Marijos pasiaukojimo stebuklus ir kreiptis į ją savo nuolankiais prašymais ir maldomis prašydami jos tarpininkavimo prie Aukščiausiojo sosto. Juk ji yra mūsų Tarpininkė!

MARIJOS paveikslas, buvęs Vilniaus katedroje prie didžiojo altoriaus. Jis buvo dovanotas Vytautui D.

Kauno Arkivyskupo Metropolitо Juozapo J. Skvirecko laiškas

doti: šv. Raštas nebuvo išverstas lietuvių kalbon.

Mūsų laikais ta padėtis visai pasikeitė. Šv. Raštas Dievo pagalba liko visas išverstas lietuvių kalbon ir dabar jau kiekvienas tikintysis gali juomi laisvai naudotis ir jame semtis sau amžinųjų tiesių šio gyvenimo kelyje.

Švedami Lietuvos paaukojimą Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai mes negalime palikti nušalyje šv. Rašto. Juk čia mes randame visas žinias iš Marijos gyvenimo. Jame skaitome angelo apreiškimą Marijai, Marijos džiaugsmo giesmę "Magnificat", Marijos meilę žmonijai ir jos rūpinimąsi bei kančias mūsų išganimui. Tad skaitydami šv. Raštą mes nuolat turime progos stebėti Marijos pasiaukojimo stebuklus ir kreiptis į ją savo nuolankiais prašymais ir maldomis prašydami jos tarpininkavimo prie Aukščiausiojo sosto. Juk ji yra mūsų Tarpininkė!

Taigi kiekvieno kataliko pirmoji pareiga turėti sau ir kasdien skaityti šv. Raštą. Didelis ir mažas čia randa neišsemiamus turtus savo dvasios gyvenimui. Ir praktiškas gyvenimas čia yra pilniausiai apimtas. Visi klausimai čia randa

aiškiausią atsakymą. Paimkime pav. maldos klausimą. Kaip mes turime melstis? klausė Kristaus apaštalai ir gavo nuostabiausią pamokymą: "Kai jūs meldžiatės, sakykite: Tėve mūsų, kurs esi danguje..." Ta nepalyginamoji malda palieka mums brangiausiu turtu, leidžianti dangaus Tėvą vadinti ir mum savo tėvu. Visos motinos gali iš šv. Rašto jau kūdikystėje išmokyti savo vaikus gražiausios maldos, o jaunimas jame rasti visą, ko jieško jo nerami siela.

Visa tai suprantant darosi aiškus Mūsų pageidavimas, kad visi dar labiau pamiltu šv. Raštą, kad kiekviena šeima, kiekvienas žmogus apsirūpintu Dievo Žodžiu ir bent Naujajai Testamenta laikytu savo brangiausiu knyga. Ir šio Lietuvos naukojimo Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai minėjimo proga Mūsų Lietuvos Katalikams dideliems ir mažiems yra apsirūpinti šv. Rašto egzemplioriumi ir jį nuolat skaitant semtis jame sau ir savo ateičiai gausiausiu žiniu ir malonių stiprinančiu tikėjimu ir meile Dievui ir artimui.

† Juozas J. Skvireckas
Kauno Arkivyskupas
Metropolit

Priedas visu katalikų žiniai:

Mes katalikai garbiname Dievo Motiną, kaip ją garbina ir visas pasaulis. Neįmanoma, kad šie dalykai yra, kad ir mūsų kataliku tarpe atsirado asmenų Dievo Motina pravardžiuojančių "Mergerle". Tas Marijos pravardžiavimas "Mergerle" yra atsiradęs ar dėl nesupratimo ar kitokiais sumetimais. Bažnyčios Marijai pripažinti titulai yra surašyti lauretaniškoje litaniijoje. Ta litanija buvo parašyta ir reikalui esant papildoma, lotynų kalboje. Čia Dievo Motina vadinama lotiniškai

"Virgo". Tas titulas kartojamas ir poteriuose ir šiaip maldose, giesmėse ir k.

Kaip kitos kalbos, taip ir lietuvių nuo senų laikų ta titula yra išsivertę žodžiu "Panna", kuris, tiesa, yra panašus į lenkiška žodį "Panna", bet reiškia kaip ir lot. "Virgo", nesutepta, nevaliasta mergaitė. Ta prasme šis žodis per amžius ir buvo vartojamas katekizme ir visose maldaknygėse.

Katalikiškiesiems poteriai Lietuvoje yra peržiūrėti ir aprobuoti Lietuvos vyskupų ir patvirtinti Apaštalu Sosto. Aprobuotas poterių tekstas yra Kauno Arkivyskupo žinioje ir tik Lietuvos vyskupai tegali spręsti kas ir kaip galima bus ateityje pakeisti. Niekas kitas neturi teisės juos taisyti.

Gana senai, tiesa, buvo bandyta žodis "Virgo" versti lietuviškesniu žodžiu "merga". Tai žodi vartoja ir dabar protestantai savo Biblijoje. Bet lietuvių katalikai nėjo paskui protestantus ir žodis "merga" nebuvo laikoma tinkamai garbinu pavadinimu Dievo Motinai. Kalbos taisytojai, tiesa, "merga" pakeitė jos mažybine forma "mergele", bet tai nėra nei vertimas lotynų žodžio "Virgo", nei lygus tam žodžiui atitinkmuo jo pilnoje prasmėje, nes "Virgo" nėra mažybinis žodis. Verčiant "mergele" į lotynų kalba tekstu vartoti tik žodį "virguncula", kas yra visai nepriimtina. Lietuviškas Mergele lotyniškai atitinka dar žodį Puella ir ta prasme šv. Rašte jis dažnai vartojamas.

Žodis MERGELE gi mūsų tautoje vartojamas gausiausiai liaudies dainose, kaip antipodas žodžiui BERNELIS. Tai MERGELE ir tepelėka liaudies dainose kartu su visais kitais savo pakaitais, kaip MERGULE, MERGŪZELE ir t.t.

† Juozas J. Skvireckas
Kauno Arkivyskupas.

MIRTINI SPINDULIAI KELIAUJA PADANGĖMIS

Ką privalome žinot apie radioaktyvinius spindulius

Radioaktyvinių kritulių galimybės

Tam tikros sąlygos nulemia, kur radioaktyvinių spindulių gali iškristi mažiau, kur daugiau. Vėjo kryptis ir jo stiprumas čia daugiausia nulems. Vėjo sluogsniai taip pat turi didelės įtakos iki 82.000 aukščio ir daugiau. Sniegas, lietus, oro temperatūrinės srovės ir kitos atmosferinės sąlygos taip pat bus tie svarbūs veiksniai.

Svarbus čia yra žemės paviršius, kuriame sprogo atominė — vandenilio bomba.

Sunkios radioaktyvinės dalelės greičiau krinta žemėn, taip nuo sproginio centro radioaktyvinių kritulių paliesta apylinkė bus siauresnė ir daugiau uždaros formos. Mažos ir lengvos dalelės vėjo bus nupūstos žemę.

Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, galima gana tiksliai išpė-

Vertė P. KAMINSKAS

ti, kokią apylinkę palies krituliai. Radioaktyvinis debesis, sprogo atominei-vandenilio bombai, išsities pavėjui nuo sproginio centro lyg koks cigaras. Dydis šios apylinkės priklauso nuo to, kokio didumo buvo susprogdinta bomba, kokia kryptimi ir kokių stiprumu pučia vėjas. Amerikos meteorologinis biuras civilinės apsaugos pareigūnams padės nustatyti, kuriai vietai grės šis pavojus.

Radioaktyvinė apylinkė

Nežinant sproguosius bombos stiprumo, negalime nustatyti radioaktyvinės apylinkės dydžio. Tačiau bandymai jau yra tiek pažengę, kad bombos didį bus galima išpėti sproginio akimirka.

Jau mes žinome, kad 1954 m. Ramiojo vandenyno bandymuose japonų žvejai buvo 72

mylias atstu nuo bombos sproginio centro ir vistiek buvo sunkiai sužeisti radioaktyvinių kritulių. Kai kurie jų vėliau mirė.

Iš čia daroma išvada, kad pavėjui radioaktyvūs krituliai gali nukeliauti iki 220 mylių, užimdami 40 mylių plotį. Tai būtų plati cigaro formos apylinkė nuo Washingtono D. C. iki New Yorko. Reikia pažymėti, kad Ramiojo vandenyno bandymai parodė, jog radioaktyvinės dalelės buvo nublokštos ir prieš vėją ir į kitas puses 20 mylių nuo sproginio centro.

Kada radioaktyviniai krituliai pradės kristi?

Didesnės radioaktyvinės medžiagos pradeda kristi tuojau po atominės bombos sproginio, kai radioaktyvus debesis tik formuojasi ir driekiasi. Tai reiškia, kad tai apylinkė, kuri

(Nukelta į 6 psl.)

ATNAUJINTOS KALBOS APIE SUVALKŲ SUTARTĮ

(Atkelta iš 2 psl.)

sutartį.

Jis kalbėjo, kad lietuviai sudarė "mitą", "legendą", o iš tikrųjų visiem gimnazistam buvo skiepijamos štai kokios tiesos apie Vilniaus sutartį.

"Suvalkų derybos pasibaigė susitarimu, kurį abi šalys pasirašė 1920 metų spalio mėn. 7 d. Ta sutartis, nesprendama sienų klausimo, nustatė demarkacijos liniją Suvalkų krašte, kaip ją buvo nustatę 1919 metų gruodžio 8 d. Aukščiausioji Santarvės Taryba (Kerzono linija); bet toliau už Nemuno — visą Gardino apskritį ligi Merkinės, Varėnos ir Bastūnų (prie Lydos-Vilniaus geležinkelio) sutartis paliko Lenkų pusėje. Linija už Bastūnų buvo palikta nustatyti vėliau, kai rusai pasitrauks iš tos srities. Kartu buvo sutarta su-

sustabdyti visas kovas tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių ir pasikeisti belaisviais... Sutarties vykdymo priežiūra buvo atiduota tada į Suvalkus atvykusiai Tautų Sąjungos kontrolės komisijai. Pati sutartis turėjo galioti, ligi visi ginčo klausimai tarp Lietuvos ir Lenkijos bus galutinai išspėsti" (A. Šapoka, Lietuvos istorija, 561 p.).

Taigi sutarties atpasakota beveik taip pat, kaip ją atpasakojo Wielhorskis. Ir tai buvo dėstoma mokiniams. Iš kur tad profesoriaus teigimas, kad "turinys beveik niekam nėra žinomas"? Kurgi tad legendos, mitai, autosugestija!

Antra, Prof. Wielhorski aiškino sutarties raidą, bet nemato jos dvasios,

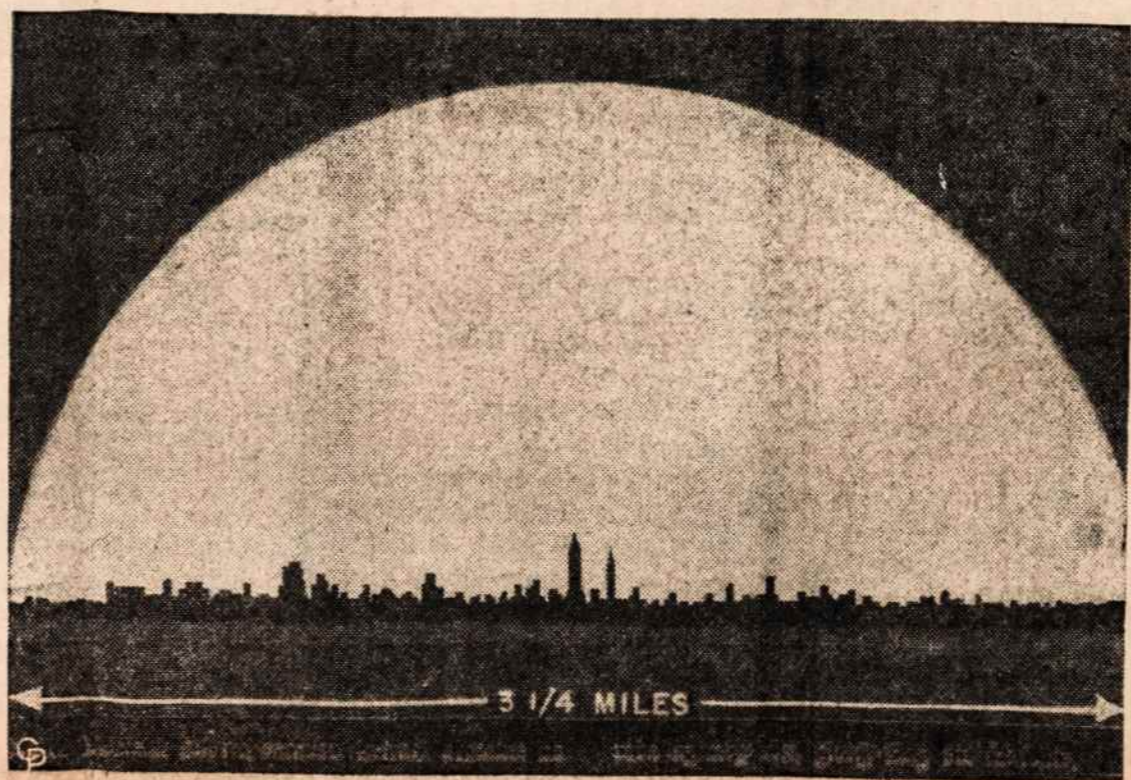
kalbėdamas apie Zeligovskio žygį ir aiškindamas, kad jis nesulaužė sutarties.

Profesorius prasilenkė su sutarties dvasia, tvirtindamas, kad sutartis buvo "griežtai apribota laiku ir plotu". O sutarties dvasia labai aiški, iš jo cituojamų sutarties žodžių, kad sutartis "palieka galioje, kol bus išspėsti teritoriniai ginčai tarp Lenkijos ir Lietuvos". Taigi sutartis nėra jau tokia "laikinė" ir "apribota" vienu plotu, kaip teigia profesorius. Jo tikslas — sustabdyti gink-

lų veikimą ir duoti laiko teritoriniam klausimam spręsti. Bet spręsti ne ginklu, o taikiu būdu.

Profesorius prasilenkė su sutarties dvasia ir vėl aiškina, kad sutarties neapėmė Bastūnų ruožo, taigi žygiuodamas pro ten Zeligovskis nelaužė sutarties. Tai yra tik raidės aiškinimas. O sutarties dvasia rodo, kad Bastūnų ir kiti ruožai nebuvo į bendrus sutartus punktus, kur nustatoma demarkacijos linija, įtraukti, nes ten dar buvo sovietai. Tačiau ir tam atvejui, kada sovietai pasitrauks ir susitiks lenkų ir lietuvių kariuomenė, buvo numatyta, kad jei tame ruože dėl demarkacijos linijos nesusitars, tai "šalys kreipsis į Tautų Sąjungą". Vadinas, nevertos ginklo jėgos.

Raidinis sutarties aiškinimas kurio laikosi prof. Wielhorskis, duoda labai liūdną vaizdą. Būtent, susitiko dvi šalys, iniciatyvos ėmusis lenkiškajai šaliai. surašė tokius žodžius, kurie padėtų partnerį užmigdyti, paliktų sutartyje plyšius, kurie leistų partnerį apgauti. Tai jau sąmoninga klaida, kuri nesuderinama su lenkų oficialios delegacijos tradicine garbe. Dėl to gerbiami lenkų tauta, turime prof. Wielhorskio aiškinimo atsisakyti.

NEW YORKO miesto centran kritusi atominė bomba apimtų tokį plotą, kaip čia matome.

IŠ VISUR

• **Marijos diena** Naujosios Anglijos lietuvių vaikams įvyks gegužės 6 d. 1:45 v. p. p. Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno patalpose. Thatcher E. Brockton, Mass. Ši diena — vaikučių maldos ir atgailos diena — duos Marijos žemės vaikams iš lietuviškųjų parapijų progą viešai savo nekaltomis maldomis permaldauti Dievą, jungiant savo balsus lietuviškoje giesmėje bei maldoje už nusidėjėlių atsivertimą ir Lietuvos laisvę bei pasaulio taiką. Siemet gegužės mėn. sueina penkeri metai, kaip Lietuvos vyskupai paaukojo Lietuvą ir visą pasaulio lietuvius Nekalčiausiai Marijos Sirdžiai. Naujosios Anglijos vaikai kaip tik ir jungsis viso pasaulio lietuvių maldos ir atgailos intencijose. Programa susidės iš procesijos, gyvojo rožančiaus, pamokslų ir palaiminimo Švč. Sakramentu. Po to bus meninė dalis ir varžybos montażas, lietuviškų dainų šokių ir žaidimų. Gros šv. Petro parapijos orkestras iš So. Bostono. Kviečiame kuo gausiau atsilankyti ir dalyvauti iškilmėse.

• **Europos Lietuvių Fronto Bičiuliai** šių metų vasarą ruošiasi pravesti studijų savaitę, kuri užtruks septynias dienas. Siemet studijų savaitėje pasikaitas skaitys J. K. Čeginskas, prof. J. Grinius, prof. Z. Ivinskis, prof. A. Maceina ir kt. Numatomi pranešimai apie tarpautinę padėtį, lietuvių politinę akciją, tremties kultūrinę veiklą ir žinias iš tėvynės. Studijų savaitės metu įvyks ir Europos LFB metinė konferencija. Vakarais numatoma pravesti instrumentalinės muzikos vakaras, vokalinis koncertas, poezijos vakaras, tėvynės valandėlė ir šventoji valanda tėvynei — bažnyčioje.

• **Stuttgarte, Vokietijoje, LB** apylinkė yra viena iš didesniųjų Vokietijoje. Naujai išrinkta valdyba sudaro: A. Sukys — pirmininkas, inž. L. Prosinckis, — vicepirms. ir sekretorius, M. Lemanienė — ižd., nariai: dr. P. Rėklaitis ir J. Trakis.

• **Neustadte, Vokietijoje, į** sistėigė Lietuvių Moterų Draugija, kurios tikslas yra kelti lietuvių tautinį susipratimą, skiepyti vaikams ir jaunimui tėvynės meilę, padėti tautiečiams nelaimėje, organizuoti ligonių ir senelių globą, prižiūrėti mirusiųjų tautiečių kapus. Į draugiją įsirašė 30 apylinkės moterų.

• **Lietuvių saleziečių jauni** mui vasaravimo stovyklavietės ir naujųjų tam reikalui pastatytųjų pastatų pašventinimas (prie Cedar Lake, Indiana — šalia Chicagos) įvyks birželio 24.

— **Amerikos Liet. Bendruomenė** paskyrė "Lituanus" biuleteniui 300 dol. Tai gražus gestas iš lietuviškos visuomenės pusės. Tikimės, jog ši parama įgaus reguliariesne formą ir tuo pačiu biuletenis galės didėti, plėstis ir pasiekti platesnes svetimtaučių grupes.

• **Jaunimo vasaravimo stovykla**, vadovaujama saleziečių atidaroma liepos 8 ir tęsis iki rugpjūčio pabaigos. Lietuviškos kilmės berniukai priimami nuo 8 iki 16 metų. Jaunesnio ar vyresnio amžiaus berniukai bus priimami pagal atskirą susitarimą. Visais berniukų stovyklavimo reikalais kreiptis adresu:

Salesians of St. John Bosco
Crown Point, Indiana,
arba telefonu — Cedar Lake,
Ind.—3101.

Vytauto Augustino
Lietuvos Vaizdų Albumas
LIETUVA

yra geriausia dovana visokioms progoms. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokiu kalba bekalbėtų. Kiekvienam verta šį gražų leidinį pačiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išleido: ATEITIS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Jį galima gauti: ATEITIES administracijoje ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

Nelemtas pavasario lietus po-
na Tokį įvijo į namo prieangį.
Iš nuobodumo jis pradėjo deš-
inės rankos krumpliais stuksen-
ti į sieną. Stuksena sau žmo-
gus, ir tiek.

Kažkoks tų namų įnamis,
leisdamasis laiptais, neiškentė
neatkreipęs dėmesio ir nepasi-
teiravęs:

— Jei galima būtų paklaus-
ti, tai tamsta ko nors ieškai?
— O ko aš turiu ieškoti?
Kaip tamsta manai?

— Na, matau ir net girdžiu,
kad stukseni, atseit, beldi, —
išsižiojęs dėstė tas žmogėnas.
— Pagal bendrą susitarimą
tai reiškia, kad lauki atidarant?

— Atidrant? — nustebo po-
nas Toks. — Kad sieną atida-
rytų? Amžių baigiu, bet tokiu
dyvų tai dar nemačiau, kad
kas sieną, it jaujos duris, imtu
ir atidarytų. Pamėgink pats!
Esu tikras, kad gali belsti sa-
vaite, kitą trečia — sieną ne-
atsidarys.

— Vadinasi, — mikčiojo
žmogiukštis, — tamsta nieko
neieškai?

— Jei ieškočiau, tai į duris
belsčiau, aiškino Toks. — Tam-
stai išrodo keista? Kai sveikas
ko ieškai, kaleni į duris ar į
sieną?

— Tik jau ne į sieną, — at-
virai pasisakė žmogus.

— Tai į duris? — pasitikri-
no ponas Toks.

— Suprantama!

— Tai dėk kūjoku! Ana, du-
rys, — padrašino Toks. — Jei
dediesi gudriu, ko čia spoksai
dykinėdamas?

— Tai kad man nieko nereik-
kia, — teisinosi žmogysta. —
Aš tik išgirdęs tamstą stukse-
nant sustojau. Norėjau sužino-
ti, patarti, bet ... nieko nepe-
šiau.

— Aa, tai tu tas peštukas!!!
Aš tokio ir laukiau, kuris nieko
neveikdamas kitus peša ir nosį
kaiko į nesavo reikalus. Broly-
ti, prisiviliojau tave be pyrago
ir prirėmiau prie sienos.

— Ne, ne! Aš nepėštukas,
— verkšlėno žmogytis. — Aš
tik taip sau, man kalboj iškrito.

— Tai laikyk liežuvį prikan-
des, — tarė ponas Toks ir lie-
pė jam greitai nešdintis.

Ponas Toks sunkiais žings-
niais stūmėsi namo ir pusbal-
siai mintijo:

— Yra žmonių, su kuriais
nejmanoma susisiekti, lyg toje
pasakoje be galo, kur kaip
vlikininkam su šefininkais.
Tegul jie sau, — ryžtingai ta-
rė ponas Toks, — o aš kaip
margas genelis stuksensiu ten,
kur man patiks. Valio laisvė!

KAS KAM RŪPI?

Buv. prez. H. Trumano duk-
tė Margarita jau ištėkėjo.
Prieš vestuves žurnalas "Life"
rašė, kas yra tas jos būsimo-
s vyras. Dėl to "Life" gavo to-
pasiliteiravimą:

"Jūsų straipsny "Vyras, ku-
ris laimėjo Margaritą" (Life,
kovo 26) po fotografija yra pa-
rašas: "Patenkintas buv. pre-
zidentas sveikina savo dukterį
ir jos sužadėtinį New Yorke..."
Ar galiu klausti, ką gi veikia
Egipto sfinksas, kurį matome
tame New Yorke paveikslo
dūgne" Klausia: Jūrātė Ka-
zickas, New Rochell, N. Y. Red.
atsako: Sfinkso paveiksas fo-
tografuojant pateko atsitikti-
nai...

TALARSKI

FUNERAL HOME

LAIŲTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn.

Malonai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose,
prieinama kaina.

Tel. CHapel 6-1377

Gegužės mėnuo - mūsų knygų mėnuo

I visus JAV lietuvius kreipi-
amės labai svarbiu lietuviš-
ko reikalu.

Gerai žinome dabartinę Lie-
tuvių Tautos padėtį: už gele-
žinės uždangos savo brolių ten-
ka jieskoti visų pirma priver-
čiamųjų darbų stovyklose. O
čia kalbasi svetimajai kalba.

Bet ne aimanos, tik ryžtin-
gas veikimas ir nepalaužiamas
pastangos turi stiprinti tauti-
nes mūsų pozicijas. Lemiamą
vaidmenį mūsų tautos likime
suvaicino lietuviškas raštas.
Daugiausia jo dėka Lietuvių
Tauta išliko tautiškai gyva.
Tautinė mūsų literatūra yra ta
tas gyvasis židynis, apie kurį
spiečiasi visa tauta. Joje mes
išsvystame savo gimtąjį kraštą.

Mirtini spinduliai

(Atkelta iš 5 psl.)

ir taip bus nukentėjusi nuo
baisaus karščio ir milžiniško
oro spaudimo, pirmiausia teks
ir radioaktyvniai krituliai.

Negalime sudaryti atitinka-
mos kritulių pasirodymo lente-
lės, nes tai priklauso nuo dau-
gelio veiksnių: nuo bombos di-
dumo, žemės paviršiaus sudė-
ties, vėjo krypties ir stiprumo
įvairiuose atmosferos sluogs-
niuose ir kitų atmosferos są-
lygų. 1954 metu atominiuose
bandymuose po 8 valandų pra-
dėjo kristi radioaktyvniai kri-
tuliai ant kai kurių Ramiojo
vandenyno salų, esančių už 170
mylių nuo sprogimo centro.
Tas kritimas tęsėsi net keletą
valandų.

Kaio ilgai radioaktyvniai
krituliai gali būti pavojingi?
Labai svarbu atsiminti, kad
radioaktyvniai spinduliai nėra
ilgai pavojingi. Didžiausias pa-
vojus yra pirmąją dieną arba
pora dienų po sprogimo. Ta-
čiau ir po to paliestoje apvlin-
kėje reikia būti kuo trumpiau-
siai.

Didžiausias radioaktyvingu-
mo laipsnis krinta labai grei-
tai. Juo radioaktyvinis debesis
ilgiau yra ore, juo vėjas toliau
nuneša, juo mažiau pavojingai
ir radioaktyvniai krituliai. Tai
yra natūralinis procesas —
taip vadinamas radioaktyvinis
silpnėjimas, nes radioaktyvinis
dalis ilgainiui netenka savo
veiksmingumo.

Praslinkus 24 valandom nuo
bombos sprogimo, radiacijos
stiprumas per valandą yra tik
2 procentai to, kas buvo pir-
ma valandą, bombai sprogu-
s. Tačiau ir tai gali būti pavojin-
ga, jei toje vietoje yra daug ra-
dioaktyvinių kritulių.

Waterbury, Conn.

Hartfordo skautai ir skautės
norėdami pareikšti Nek. Pr.
Seselėms iš Putnam, Conn. dė-
kingumą už suteiktą skautams
pagalbą bei parodytą nuširdu-
ma sutiko be jokio atlyginimo
suvaicino, gegužės mėn. 6 d.
3:00 val. p. p. Sv. Juozapo pa-
rap. salėje Waterbury, Conn.
Marijos Steikūnienės 3-jų veiks-
mų vaizdelį iš partizanų gy-
venimo Starkiškių girios".

Waterburio skautai ir skau-
tės su Nek. Pr. Seserų rėmėjų
ir prietelių pagalba žada Hart-
fordo skautus ir skautes nuo-
širdžiai priimti, pavaišinti ir
visomis jėgomis prisidėti, kad
šis parengimas būtų sėkmin-
gas. Pelnas skiriamas Nek. Pr.
Seserų koplyčios skolom su-
mažinti.

išgirstame ošiant girias, kvė-
puojame tėviškės laukų oru,
matome tekant Nemuną, Se-
šupę ir Dubysą, vaikščiojame
savųjų miestų gatvėmis, užsu-
kame lietuviško kaimo šiaudi-
nėn pastogėn, stebime, kaip
gyvena Lietuvos žmonės, kuo
jie sielojasi ir džiaugiasi, dėl
ko juokiasi ir verkia, ko siekia
ir dėl ko kovoja. Mūsų rašyto-
jai niekuomet neišleido iš
akių savo tautos ir visuomenės
reikalų, tad lietuviška knyga
visados kėlė, žadino ir gaivino
tautinę lietuvių dvasią.

Tačiau dabartinė lietuviškos
knygos padėtis nebegali mūsų
džiuginti. Lietuviška knyga mū-
sų visuomenėje permaža tepli-
ta. Lietuviškos knygų leidyklos
verčiasi labai sunkiai. Mūsų
knygų tiražai maži.

Iš kitos pusės turime nema-
žą žmonių ir organizacijų labai
nuoširdžiai susirūpinusių lie-
tuviškos knygos ateitimi ir liki-
mu. Mūsų knygos ir savo turi-
niu, ir išvaizda neatsilieka nuo
kitų tautų leidinių. Atsiminda-
mi, kad mūsų tėvai dėl lietu-
viškos knygos yra daug kovo-
ję ir daug aukų sudėję, nega-
lime leisti savo knygai skursti
ir net žlugti.

Todėl gegužės mėnesį skel-
biame lietuviškos knygos mė-
nesiu.

Turėjome knygnešių laikus,
Lietuviai knygnešys, dažnai pa-
prastas ir maža težinomas
žmogus, mūsų tautosistorijoj
įsirašė didvyriu, nes jis skleidė
kultūrinę šviesą. Tad ir dabar
turime gražinti knygnešių dva-
sį. Spaudos mėnesio metu vi-
si lietuviai yra prašomi ir ska-
tinami:

Gyvu ir spausdintu žodžiu
palaikykime lietuviškos kny-
gos mintį.

Išigykite lietuviškų knygų.
Jei į kiekvienus lietuviškus na-
mus spaudos mėnesio proga ras
kelia bent viena lietuviška kny-
ga — ir tai jau bus didelis lai-
mėjimas.

Turime leidyklų, įsivedusių
lietuviškų knygų prenumera-
tas. Pasinaudokime jomis. At-
naujinkime, kad lietuviškos
knygos patektų į savas ir vie-

šias amerikoniškas bibliote-
kas.

Iš lietuvių visuomenės lau-
kiame šio reikalo supratimo ir
paramos. Knygos mėnesį orga-
nizuoti kviečiami Lietuvių Ben-
druomenės organai apygardų
ir apylinkių valdybos, talkina-
mos jaunimo (skautų, ateiti-
ninkų, vyčių) ir kitų organiza-
cijų. Ko mažiausia išsisukinė-
mo kalbų, ko daugiausia dar-
bo ir pastangų!

Tegul meilė Lietuvos dega
mūsų širdyse!

JAV Lietuvių Bendruomenės
Valdyba
Kultūros Fondo Valdyba.

ENGINEERS—

ENGINEERS—

AEROJET

IN SACRAMENTO

CALIFORNIA

A LEADER IN THE FIELD OF ROCKET PROPULSION

Offers outstanding opportunities and diversified
assignments on long range programs.

POSITION NOW OPEN

For

ENGINEERS

Mechanical, Aeronautical,
Chemical

For

TESTING, DESIGN, RESEARCH, DEVELOPMENT
To work in the following fields: Hydraulics, com-
pressible and in-compressible fluid dynamics, liquid
atomization, mass and heat transfer, combustion
chamber design, thermodynamics, strength of mate-
rials, spark system, combustion and high pressure
flow systems, vibrations phenomena, gas turbines,
pumps.

STRESS ANALYSTS

Experienced in aircraft structures, aircraft propulsion
systems.

SYSTEMS ANALYSTS

BSME, BSAE experienced in analysis aircraft and
missile propulsion systems.

COMPUTER SPECIALISTS

Digital and Analog Coders Analysts Programmers
Experienced and Trainees

METALLURGISTS

For failure investigation, material property testing,
new material evaluation, nondestructive testing. Ex-
perience in stainless steel super alloys and light mate-
rials preferred.

ELECTRICAL AND
ELECTRONIC ENGRS.

For control system design, reliability testing, magnetic
circuit elements design and application.

Also

DRAFTSMEN

DETAIL—DESIGN—LAYOUT

CHICAGO INTERVIEWS

PETER PERINO

ENGINEERING REPRESENTATIVE

FRANKLIN 2-2100

Firm Commitment May Be Made at This Time
U. S. CITIZENSHIP REQUIRED
If unable to apply and resume to Personnel Director

AEROJET GENERAL CORP.

P. O. BOX 1947
SACRAMENTO, CALIFORNIA
Subsidiary of The General Tire & Rubber Company

JOURNEYMEN

DIE MAKERS

JIG AND FIXTURE

BUILDERS

PLANNER HAND

GARLAND MFG. CO.

10523 GRATIOT

DETROIT, MICH.

Apply French Road Entrance

ASK FOR MR. TAYLOR

EMPLOYMENT OFFICE OPEN
MONDAY THRU FRIDAY 8 TO 5
SATURDAYS 8 TO 12

ELECTRICAL ENGINEERS

AND

DRAFTSMEN

We have positions open for men of 2 or more years experience
in CONTROL CONSTRUCTION LAYOUTS, POWER WORK,
LIGHTING and other phases of ELECTRICAL ENGINEERING
for Industry.

If you are looking for an opportunity to advance and to develop
all of your qualifications as an Electrical Engineer,
Steady work, good pay. (We do all types of electrical engineering
work.)

APPLY IN PERSON, OR WRITE TO

Bowshot, Cooper & O'Donnell

6408 EUCLID AVE.

CLEVELAND, O.

"Cleveland's Largest Completely Electrical
Engineering Firm"

PARINKTI DIRIGENTAI DAINŲ ŠVENTEI CHICAGOJE

Lietuviško pasaulio gyvenime
jau įsisiūbavo būsimoji Dainų
Šventės reikalai. Pati idėja
rado visuose tautiečiuose pri-
tarimą. Šventės komitetas jau
turi daug žinių, kad liepos 1 d.
Chicago žada suplaukti tikrai
daug lietuvių iš visos Kanados
bei JAV. Dainų Šventės reika-
lams tvarkyti veikia keliolika
komisijų.

Prie Dainų Šventės komite-
to sudarytojį meno reikalų ko-
misija: pirm. Al. Kučūno, ir
nariu — G. Gudauskienės, B.
Markaičio, J. Zdanavičiaus ir
Al. Kutkaus. Komisija svarstė
dirigentų parinkimą. Todėl
pranešame:

1. Dainų Šventės komitetas,
susitaręs su minėta meno rei-
kalų komisija, skelbia muziku,
choru ir lietuvių visuomenės
žiniai Jungtinių Amerikos Val-
stybių ir Kanados Lietuvių Dai-
nų Šventės, įvyksiančios 1956
m. liepos 1 d. Chicagoje, diri-
gentus. Jais yra:

Budriūnas, Bronius,

Los Angeles, Calif.,

Gailevičius, Stasys,

Toronto Ont., Kanada,

Mikulskis, Albinas,

Cleveland, Ohio,

Sodeika, Stepas,

Chicago, Ill.,

Stephens, Alice,

Chicago, Ill.,

Steponavičius, Kazys,

Chicago, Ill.,

Zilvičius, Juozas,

Elizabeth, N. J.

2. Komitetas taip pat prane-
ša, kad pradedant balandžio 22
šie Dainų Šventės dirigentai
yra įpareigojami vizituoti visus
Šventėje dalyvaujančius cho-
rus. Jie, patikrinę kiekvieną
chorą, nedelsiant praneša Dai-
nų Šventės komitetui apie esa-
mą choro pasiruošimo stovį.

3. Chorai dirigentų vizitaci-

jos metu privalo jiems teikti
visokeriopą reikalingą para-
mą.

4. Dar kartą ypatingai ragi-
name visus chorus, kurie Dai-
nų Šventėje dalyvauja, su di-
džiausiu atsidėjimu ruošti šven-
tės repertuarą, kad atvažiuoję
patikrinti dirigentai galėtų tik
kai ką subendrinti ir pateikti
nurodymus. Balsų partijos jau
dabar turi būti paruoštos.

5. Kai kurie chorai ruošia
įvairias pramogas ir visą pel-
ną skiria apmokėti kelionei į

Dainų Šventę Chicagoje. Jų pa-
vyzdžiu raginame ir kartu pra-
šome pasekti ir visus kitus
chorus ir, surengus pramoga,
gautą pelną paskirti kelionei į
Dainų Šventę.

Dainų šventė yra labai pras-
mingas kultūrinis mūsų tautos.
gyvenančios ne Lietuvoje, žy-
gis. I tai bus atkreiptas ir kita-
tųjų didelis dėmesys. Tad pa-
darykime viską, kad ši šven-
tė pasisektų ir lietuvių vardą
dar labiau iškeltytų.

Dainų Šventės Komitetas.

Ketvirtoji Kanados Lietuvių Diena

Kanados Lietuvių Diena, jau
ketvirtą kartą, šiame ruošia-
ma Windsore arti JAV sienos,
kad gausiai galėtų dalyvauti ir
Amerikos lietuviai.

Pasiruošimo darbai vykdo-
mi jau visa sparta. Iškilming-
gam šventės aktui ir koncertui
nusamdyta erdvi mieste "Capi-
tol" salė su 2000 sėdimų vie-
tų. Pamaldoms gauta graži
Windsoro Saint Claire bažny-
čia. Pontifikalines mišias auko-
ti sutiko Londono, Ont., vysk.
Cody, pamokslą pasakys vysk.

V. Brizgys. Šventės metu kal-
bas sutiko pasakyti Kanados
sveikatos ministeris Paul Mar-
tin, miesk. Nellingan ir Windso-
ro miesto galva M. Patrick.

Šventė bus dar pajavairinta
sporto žaidynėmis ir meno pa-
roda, kuri truks nuo rugsėjo 1
iki 8 d. Dabar jau renkama
medžiaga specialiam leidiniui
(apie 160 pusl.), kuris išeis
dar prieš šventę. Kanados LB
apylinkių, organizacijų, klubų
chorų ir k. veiklos apžvalgos
prisiųstinos iki balandžio 15.

PRINCAS RAINIER III ir Grace Kelly. Monako jaunavedžiai, atsako į minios sveikinimus.

LOS ANGELEJE IŠAUGO BINKIO ATŽALYNAS

Apie Kazio Binkio "Atžalyną", 1938 m. parašytą 5 veiksmų vaidinimą, Lietuvių Enciklopedijoje skaitome: "Atžalynas susilaukė didelio pasisekimo Kauno valst. teatre. (Išverstas į latvių k. ir statytas Rygoje). Šioje moksleivių gyvenimo dramoje Binkis iškelia pasiaukojimo už draugą taurumą ir rodo, kad ir vadinamasis prastas darbas nežemina žmogaus. Nuo didaktinio sausumo bei dirbtinumo dramą apsaugo jos jaunuoliškas entuziazmas, gyvenimo tikras vaidinimas ir gabiai per visą veiklą išlaikoma dramatinė įtampa L. E., II t., 518 psl.)

Režisūros sunkumai

Viename veikle sultalpinės suidealintus personažus, kitus susaržavęs arba realiai pavaizdavęs, autorius tuo pačiu apsuikino režisūrą. S. Makarevičius, režisierius, ir jo padėjėjas Vl. Gilybė abejo susidūrė su ta personažų trilype problema, bet jie veikalą suėmė į tinkamus rėmus, išlaikė jaunatvišką entuziazmą, detales pajungė esminei nuotaikai ir davė pajusti publikai veikalo dvasią. Tai jau ryškus scenos mėgėjų nuopelnas, priiskirtinas S. Makarevičiaus ir V. Gilio pastangoms.

Los Angeles Lietuvių Dramos Sambūris (netiksliai programoje įvardintas Scenos Mėgėjų Sambūris), savo pirmam pasirodymui pasirinkęs "Atžalyną", išlaikė sunkius pasisekimo egzaminus. Publikos prisirinko pasigėrėtina daug, jos sukeltos ovacijos ir skatina Sambūrį tolimesniai darbu.

Scenos ir aktorai

Veikalo metu ir atskirose detalėse dažnai sublizgėdavo malonūs deimantukai, pagaudami žiūrovą ar savo dinamika ar pergyventu nuosirdumu. Geros scenos buvo: inspektorius (J. Raibys) tardo mokinius, Juzės (K. Šakys) priekaištas Petriui Keraičiui (G. Radvenis) apsigovus, Keraitienės (J. Peterienė) kvietimas savo auklėtinį grįžti atgal, ypač finalinė scena, kur žiogas (P. Marčiūška) ir užuomarša Tijūnas (V. Gilyb) nevienam suvirpė šir-

dį tardami: "Gražus atžalynas auga!"

Labai nedėkinga Keraičio rolė teko Br. Seliukui, kuris sukūrė Keraičį bevaliu džentelmenu. J. Peterienės vaidinimo Keraitienė atitiko autoriaus sukurtą tipą. G. Radvenio sukurtas Petro Keraičio vaidmuo tiksliai pabrėžė ištikimybę draugystėje, tikėjimą skaisčiomis mokinio būdo sąvybėmis. Siuvėjas Žiogas, sukurta P. Marčiūškos, išėjo kuklus ir švelnus. K. Šakys pasirodė dvejose visai skirtingose rolėse — direktoriaus ir Juzės. Direktoriaus vaidmenyje jis buvo šaltai kritiškas, linkęs labiau atleisti nei bausti, o girtuoklio Juzės — naivus, mėgėtas ginčytis. J. Raibys inspektorius vaidmenyje pabrėžė pedantišką charakterį, kuriam rūpi sausas formalizmas.

Pedagogų tarybos posėdinį kiekvienas inėš savo dalį su būdingais bruožais: istorikas — S. Makarevičius — nepažangus, gamtininkė — A. Dūdienė — kupina meilės mokiniui, psichologas — A. Dundzila — pakvaišęs savo psichologiniuose klausimuose, gimnastikos mokytojas — R. Dabšys — žmo-

gus be problematikos. Sausoką pedantišką geografę vaidavo E. Rūkštelytė, vėliau jai teko plepios tauškalės Pliuškienės vaidmuo.

Šeštos klasės mokinius vaidino: Z. Aukštakalnis, J. Šimonis, G. Karalius, R. Gajauskas, V. Mitkutė, Ž. Balsytė, A. Šimonis, R. Masaitytė, D. Gustaitė, R. Dūda, G. Kairys, E. Kairys — tai daugiausiai skautai, taip nuosirdžiai prisidėję prie šio pastatymo.

Trumpos Žiogienės, senio ir čigonės rolėse vykusiai pasirodė E. Dovydatienė, L. Jasiūkonis ir R. Aukštakalnytė.

Sufleriavo Gr. Raibienė. Dekoracijos buvo kuklios, nes Sambūris darbą pradeda be mecenatų. Mecenatais yra pati publika. Kaip Sambūris sugebės su ja bendradarbiauti, taip jam ir seksis ateityje.

J. Gliuda.

SKAITYK VARPELĮ! Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnėsinis religinis žurnalas. Mėtamis tik \$2.00. Rašyk:

Franciscan Fathers
Kennebunk Port, Maine

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
CALL LO 3-7291

BUS. OPPORTUNITY

MODERN GROCERY STORE
Stocked, also 2 apts, 2 car garage, illness.
H. DOMINICI
109 Maple Ave.
Canajoharie, N. Y.

SUMMER RENTALS

COPAKE FALLS, N. Y.
Foot of Berkshires, Cozy three, room cottages for rent. Walking distance to stores, catholic church, and excellent swimming location, all facilities, very reasonable rates.
PI 2-0340

REAL ESTATE

OAK HILL
Near catholic area, 4 room furnished house for sale. Electric range, refrigerator, large plot, price \$5,700. Call **ROKville Centre 4-9041.**

LOURDES ROSARY
direct from France
Hold in your hands this wonderful Cross — the ONLY ONE that contains a flask of water from the MIRACULOUS FOUNTAIN OF LOURDES — world famous shrine.
These beautiful Rosaries come in PINK, TURQUOISE and WHITE.
For yourself, your friends, a perfect Easter Gift. Send only \$3. to:
HART KRAFT CO.
42 Pearl St., Buffalo 2, N.Y.

FARMS

DUTCHESS, N. Y.
Taconic Parkway

70 mylių nuo New Yorko, 60 akrų nuosavos žemės su senu namu, pagrindinai atremontuota, garažas su butu. Prieina 2000 žingsnių sklypu prie Taconic Pkwy. Galima įrengti prabangų motelį. Reta proga. Pašūlymai siūsti raštu:

J. H. Smith
2402 Walton Ave.
Bronx 68, N. Y.

FUN-FILLED Vacations in the Poconos

Fernwood

Darbininko administracijoje galima gauti šios knygos

RELIGIJA IR FILOSOFIJA

Saulės giesmė, A. Maccina, 454 p.	\$5.00
Didysis inkvizitorius, A. Maccina, 222 p.	2.00
Marija kalba pasauliui, G. de Fonseca, 264 p.	2.00
Pranašystės apie pasaulio galą, Prel. P. Juras, 111 p.	1.00
Mergaitės kelias, M. Pečkauskaitė, 99 p.	0.75
Džiaukis gyvenimu, O. Swet Marden, 72 p.	0.70
Sventas Antanas Paduvietis, Nello Vian, 145 p.	1.00
Prie vilties kryžiaus, Dr. J. Prunskis, 139 p.	1.50
Laisvė ir būtis, Dr. J. Girnius, 151 p.	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, Dr. Pr. Gaidamavičius, 246 p.	2.00
Šventasis Kazimieras, Z. Ivinskis, 220 p.	3.00
Dievas ir žmogus, Prel. Bartkus ir J. Aleksa, 118 p.	6.00
Aušros žvaigždė, Tyruolis, Marijos poezijos antologija.	2.00
Amžinoji auka, kun. V. Pikturna	2.00

MALDAKNYGĖS

Atlaidų Šaltinis, T. Kazimieras, kapucinas	4.00
Būk mums malonus, Kan. F. Bartkus, 413 p.	2.00
Sveika Marija, Kun. St. Yla, 357 p.	2.50
Vardan Dievo (mažųjų maldos), Kun. St. Yla, 133 p.	1.25 ir 1.50 (geresniais viršeliais)
Jaunuolių maldos, P. Kirvelaitis, 159 p.	1.50
„Geresniais viršeliais“	2.50
Viešpaties Angelas, kan. A. Sabaliauskas, Odos de luxe.	4.50
Odos imitacija	2.50
Apsaugok Aukščiausias, Kun. Dr. P. Aleksa.	1.00

LIETUVOS ISTORIJA IR GEOGRAFIJA

Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustinas	5.00
Lietuvos archyvas (bolševizmo metai), 436 p.	1.50
Telšių kankiniai, 100 p.	0.25
Tolimieji kvadratai, J. Grišmantas, 200 p.	2.00
Vyskupo Valančiaus biografijos bruožai, Vac. Biržiška, 100 p.	1.00
Legendariškieji O. F. M. kankiniai, 45 p.	0.50
Česlovas Sasnauskas, J. Žilevičius, 127 p.	2.00
Laisvę ginant I t., Pulk. J. Petraitis	2.00
Laisvę ginant II t., Pulk. J. Petraitis	3.00
Kaip jie mus sušaudė, Pulk. J. Petraitis	1.80

BELETRISTIKA

Didvyrių žemė, Karolė Pažeraitė	1.00
Uždraustas stebuklas, St. Būdas	2.60
Audra Zemačiuose, Andriukaitis,	2.20

Medinis arklis, E. Williams, 192 p.	2.00
Susitikimas, J. Gailius, 155 p.	1.50
Don Kamiliaus pasaulis, 324 p.	3.00
Eldorado, apsakaitės ir vaizdeliai, 150 p.	1.80
Anoj pusėj ežero, P. Andriūšis, 101 p.	1.50
Valentina, A. Vaičiulaitis, 142 p.	2.00
Siela už siela, D. Pilla, 304 p.	2.00
Žirgeliai padebesiais, P. Tarulis, 99 p.	1.50
Pabučiavimas, J. Grušas, 155 p.	1.50
Varpai skamba, St. Būdas, 180 p.	1.50
Algimantas, V. Pietaris, 267 p.	2.00

ANGLISKOS:

Lithuania Through The Ages, A. Sapoka (Gausiai iliustruota)	3.50
4 Martyred Bishops, T. Narbutas	0.10
Soviets Kill God in Lithuania, T. Narbutas	0.10

POEZIJA

Semeniškių Idilės, Jonas Mekas	1.00
Sventieji akmenys, F. Kirša, 112 p.	1.50
Sesuo butis, J. Aistis, 45 p.	1.00
Be tėvynės brangios, J. Aistis, 60 p.	0.50
Kelionė, A. Tyruolis, 126 p.	1.25
Vai lėkite dainos (200 dainų tekstai), 220 p.	1.00
Etapai (įrišta), J. Kėkštas, 141 p.	3.00
Laukų liepsnos, A. Tyruolis, 44 p.	1.00
Atviros Marijos, L. Andriekus, 136 p.	2.00

DRAMA

Kazimieras Sapiega, B. Sruga, 250 p.	2.50
Gims tautos genijus, L. J. Voicekuskas, 80 p.	1.50
Žiurkių kamera, J. Grinius, 120 p.	1.50

MUZIKA

Missa in honorem Imm. Cordis	1.50
Lietuviška muzika, Č. Sasnauskas, 133 p.	3.50

VAIKŲ LITERATŪRA

Motulė paviliojo, L. Pelėda	0.60
Lapės pasaka, V. Pietaris	1.10
Vaikų knygelė, Vysk. Valančius	1.80
Daktaras Aiskauda ir jo žvėrys, 93 p.	1.00
Pasakos, Haufas, 93 p.	1.25
Velykų pasakos, N. Butkienė, 32 p.	1.00
Baltasis vilkas, K. Binkis, 36 p.	1.00

ĮVAIRIOS

Lietuvių kalbos vadovas, 606 p.	4.50
Amerikos lietuvių vardynas, 279 p. 5.00 ir 7.00 (įrištas)	

Vasara jau artėja Ką veiksi po darbo ilgis ir šviesiais popiečiais? Nepamiršk, skaityk **DARBININKĄ**

Jei nori ką paskelbti **DARBININKĖ** skambink telefonu: **GLenmore 5-7068**

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.
Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas

532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visų skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštyms ir kitokioms išskilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame į krautus privačius namus.

William J. Drake
Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

Ramunės

Ramunių arbatą visada yra gera gerti. Ramunių šviežių žiedų pusė svoro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arbatą geriamą prakaitavimui sukelti, puslės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svoro — \$1.25.

Pupalaiškis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiškio lapų pusė svoro — \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm. Trejanka — 75¢.

Visa kartu gali gauti už prisijutus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27 Mass.

Skaitykite "Aidus" 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelijų automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica. Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto **RCA Instituto, New Yorke.**

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikalavimai: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

J. B. SHALINS - SALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse: veiklia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 M tropolltan Ave
Brooklyn, N. Y.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Visi dalyvaukime lojalumo parade

Siemet lojalumo paradas New Yorke įvyks balandžio 28 d. New Yorko Altas nuoširdžiai kviečia visus Didžiojo New Yorko ir apylinkių lietuvius tame parade kuo gausiausiai dalyvauti.

Lietuvių grupė rikiuojasi Manhattene 92 St. East, tarp 5 Ave. ir Madison Ave. Lietuvių eisenos pradžia 1:15 v. p. Nesivėlinkite! Numatyta paruošti naujų plakatų ir kitų staigmenų. Parodykime New Yorkui, kad lietuviai yra gausūs, organizuoti ir vieningai reikalauja Lietuvai laisvės.

Solistas Vaclovas Verikaitis su pasisekimu koncertavo Clevelande balandžio 14 d. Dažnai jis dainuoja Kanados radijo programose, operos pastatymuose, Promenados koncertuose.

Solistą Vaclovą Verikaitį išgarsino New Yorke gegužės 12 Ateities koncerte, kuriame taip pat dalyvauja solistė Aldona Stempuzienė ir pianistė Julija Rajauskaitė - Sušenė.

Aprėškimo parapijos

šiu metų bazaras bus gegužės 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19 ir 20 dienomis mokyklos aikštelėje.

Jaunimo peticijos

sektantis posėdis įvyksta gegužės 3 d. (ketvirtadienį) 7:30 v. Atletų Klubu patalpose, 1332 St. Brooklyn. Visos New Yorko lietuvių organizacijos kviečiamos atsiųsti savo atstovus. Ta pačia proga prašoma gražinti visus užpildytus lapus.

New Yorke į parašų rinkimo darbą jau įsitraukė Studentų Sąjunga, studentų Santara, atkai, Aprėškimo parapija, akademiškai skautai, skautu tuntas, Sviestos sambūris, Sporto Klubas, Demokratinio Darbo Tarka, jaunieji socialdemokratai, stud. kop. Varpas, tautinių korporacijų sambūris ir pavieniai asmenys.

Parašams rinkti lapai gaunami New Yorke pas J. Bilėną, 115 Moffat St., Brooklyn 7, N. Y., HY 1-2793.

Visais jaunimo peticijos reikalais kreiptis į Centrinį Komitetą Chicagoje, V. Adamkavičius, 2536 W. 64 St., Chicago 29, Ill.

Mirė

Kazimieras Vaičiulis palaidotas balandžio 23 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Karolio kapinėse.

Julius Dravišius laidojamas balandžio 25 d. iš Angelių Karalienės par. bažnyčios šv. Karolio kapinėse.

Frank Rogers laidojamas iš Angelių Karalienės par. bažnyčios balandžio 25 d. šv. Karolio kapinėse.

Iškilmingos mišios už kankinį kanauninką Fabijoną Kemešį

Prisimindami didelio visuomenininko kanauninko Fabijono Kemešio lietuvių tautai, ypač jos išėvijai nuopelnus, Brooklyno a. a. kan. Kemešio bičiuliai užrašė egzėkėvijas ir iškilmingas mišias, Karalienės Angelių parapijos bažnyčioje, So. 4 ir Roebing Streets, šeštadienį gegužės 19 d., 9:30 val. ryto. Eulogiją pasakys prelatas Jonas Balkūnas.

Marija Janulaitytė,

daugiau kaip ketverius metus dirbusi Brooklyno pranciškonų vienuolyne virėja, tom pačiom pareigom išvyko į Greene, Me.

Juozas Dėčinas,

Amerikos aviacijos leitenantas, išvykdamas tarnybai į Europą, keletai dienų buvo sustojęs New Yorke. J. Dėčinas yra iš Baltimorės, kurion atvyko iš Vokietijos.

Galdikas Whitney muziejuje

Amerikos meno Whitney muziejuje New Yorke atidarė metinę modernios skulptūros, akvarelės ir piešinių parodą. Dalyvauti parodoje buvo pakviestas dail. Adomas Galdikas tarpe 87 žymiųjų akvarelistų, atrinktų iš visų Am. Jungtinių Valstybių. Paroda tęsis nuo balandžio 18 iki birželio 10 d.

LIONĖ JUODYTĖ, dainuos LSK minėjime—baltose balandžio 28 Grand Paradise salėse.

PAGERBĖ MILAŠIŲ

Balandžio 19 d. vakare Prancūzijos konsulate New Yorke įvyko poeto O. Milašiaus pagerbinimas. Programa buvo akademine. Šio didžio lietuvių poeto, rašiusio prancūziškai, dramatiinių veikalų ištraukas meniškai perteikė trys prancūzų teatro aktoriai. Taip pat publika buvo supažindinta ir su autoriaus asmeniu bei gyvenimu. Malonu pažymėti, kad paminėjime prancūzai aiškiai iškėlė Milašiaus lietuvišką kilmę, jo iškimybę savo tautai, nors nuo mažų metų gyveno Prancūzijoje, vėliau jis toje šaly buvo Lietuvos ministeris. Į minėjimą specialiais kvietimais sutelkta gražus būrys mirusio poeto — filosofo gerbėjų, kurio šlovė tolydžio kyla pasaulyje. Jų žymią dalį sudarė lietuviai. Pranciškonu spaudai minėjime atstovavo T. L. Andriekus ir T. B. Bagdonas.

Antroji televizijos programa

Jokūbas J. Stukas, minėdamas savo "Lietuvos atsiminimų" radijo valandėlės 15 metų sukaktį, suorganizavo ir antrąją televizijos programą, kurią davė bal. 21, šeštadienį, 6:30 v. v. iki 7 v. per 13 kanalą. Programa ir buvo skirta jo radijo valandėlės sukaktiui.

Pradžioje "Rūtos" choras, diriguojamas A. Kačanausko, (pianinu palydėjo muzikas Čižauskas), padainavo "Leiskit į tėvynę". Dainos metu buvo rodomas pats choras, įterpti Lietuvos vaizdai — Kauno Karo Muziejus, Lietuvos ežerai, Vytauto Didžiojo paminklas Panemunėje, Vilniaus katedra, Nežinomo Kareivio kapas. Tarpais tarp paveikslų vėl grįždavo prie choro. Antros dainos metu, kuri buvo trumpesnė, paveikslų neberodė.

"Rūtos" ansamblio tautinių šokių grupė, paruošta Aldonos Piktunigienės, pašoko šūstą, kepurinę ir žiogelius.

Audronė Budvydaitė padeklamavo Barn. Brazdžionio "Lietuva", pianinu palydėjo Al. Kačanauskas.

Pasirodė ir Vitalis Žukauskas su Alfa Petručiu kaip linksmieji broliai Dominikas ir Motiejus, duodami trumpute humoristinė programa, išpinta linksmomis dainelėmis.

Visoje programoje buvo tik trys skelbimai. Pati programa praėjo kur kas įdomiau ir sklandžiau. Pateikta įvairumo, geresnio techninio perdavimo, pvz., šokiai, kurie pirmoje programoje, buvo perduoti iš vienos vietos, dabar parodyti iš įvairių kampų, kameras judant.

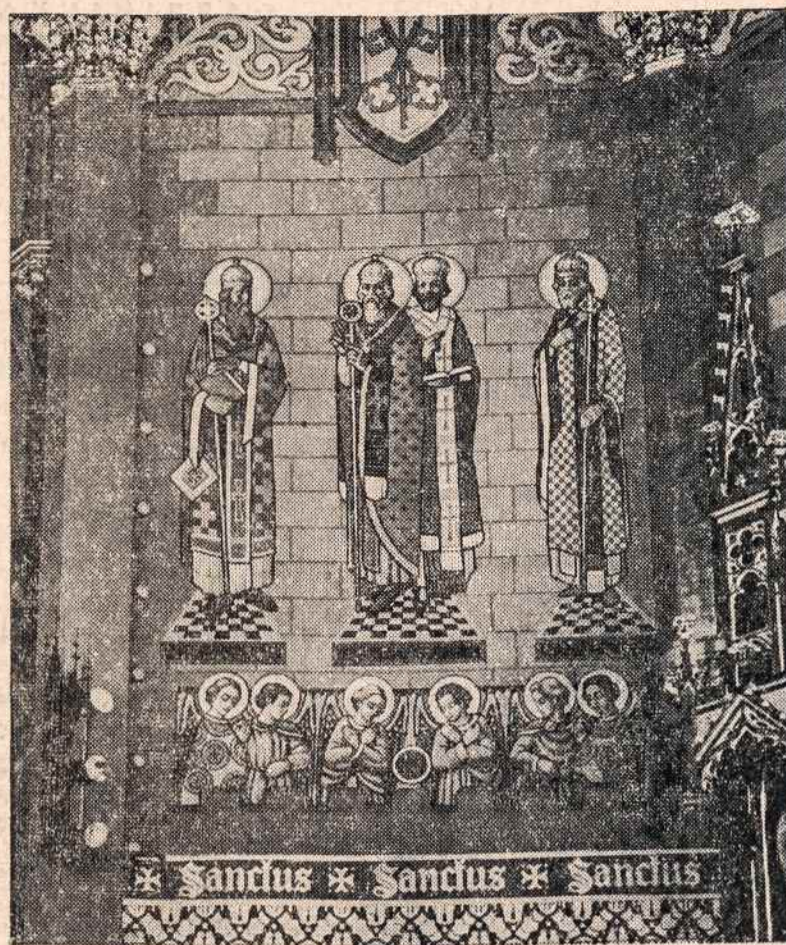
Už šią pažangą reikia sveikinti J. Stuką. Laukiame naujos, dar geresnės televizijos programos!

Nauja Ateitis

Balandžio mėn. Ateities žurnalas skirtas paminėti Motinos dienai. Viršelyje idėta didelis senutės motinos paveikslas, nuotrauka V. Maželio. Toliau randama įvairių ištraukų iš lietuvių rašytojų, nuotraukų. Numeryje rašo: Antanas Sužiedėlis — Protas, jusmai ir Lietuva, K. A. Trimakas — Pasauležiūra ir tremties jaunimas, supažindinama su Sibiro lietuvių išsiuvinėta stula, P. Jutulius tęsia pasakojimus apie didvyrius, šalis ir nuotykius, Alfa Sušinskas — Idėjinis fanatizmas, Elena Urbaitytė — Mano motinai, Jonas Petrėnas — Grafu, muzikos ir rašytojų miestas (apie Rokiškį), sporto, darbų ir žmonių, plačiame pasaulyje skyrėsi, kreivus šypsenos. Savosios kūrybos spausdinama: Vilmanta Karečkaitė, Vitalija Bogutaitė, Kestutis A. Keblyns, Danutė Vebeliūnaitė, Dalila Prikockytė. Numeris puošnus, gausiai iliustruotas.

Liet. Stud. Sąjungos

New Yorko skyrėsi visuotinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 29 d., 12:15 val. Aprėškimo parapijos mokyklos patalpose.

DAIL. J. SUBACIAUS atnaujinta zakristija šv. Petro ir Pavilo bažnyčios Elizabete. Čia matome dalį dekoracijų.

FILMAS

PASKUTINĖS HITLERIO DIENOS

LAST TEN DAYS. Pagal Erich Remarque romaną garsus vokiečių filmų režisierius G. W. Pabst pastatė filmą, vaizduojanti paskutiniąsias karos dienas Hitlerio generaliniam štabe. Filmas vokiečių kalboje, vaidina austrų ir vokiečių artistai. Netrumpa laiko perspektyva, iš kurios G. W. Pabst pažvelgė į anuos įvykius, ir neabejotinai didelis jo paties talentas ši filmą padarė tikrai storiu ir įtikinančiu realiu.

Hitlerio charakteris išryškintas pamišėliško fanatizmo spalvomis, tačiau gana objektyviai ir be perdėjimų. Ji vaidina austrų aktorius Albin Skoda, kurio vaidyba visiškai gera. Filme stengiamasi išskirti faktas, kad ne visi vokiečiai buvo tokie fanatikai. Naujai, idealistinei ir demokratiškai vokiečių kartai pavaizduoti filme duota keletas karininkų tipų. Viena iš jų vaidina Oskar Werner, jau pažįstamas iš filmo "Decision before Dawn". Gera fotografija, puiki režisūra ir tikrų faktų atskleidimas (filmas statytas, remiantis Nuernbergo teismo

Tautų pasirodymas televizijoje

Šiais metais New Yorko lojalumo parado komitetas dar prieš parodą — balandžio 24 d., Manhattene, Labor Temple, 242 East 14 st., 8 v. v. organizuoja didelį New Yorke gyvenančių tautų pasirodymą: tautinių šokių, muzikos, dainų. Pasirodymas bus rodomas per televiziją 13 kanalu. Lietuviai pasirodys su tautinių šokių grupe, kuriai vadovauja Saulius Jankus. Į pasirodymą kviečiami ir svečiai žiūrovai. Prašome pasinaudoti šia reta proga.

Ieškomas Jurgis Petronis, Benjaminio sūnus, gimęs 1920 lapkričio 5 Kaune. Atsiliepti "Darbininko" administracijai.

Ieškomas Kazimieras Vencus, seniau gyvenęs Jungtinėse Valstybėse, atvykęs iš Kretingos ar Salantų. Ieško Rudytė-Morkūnienė, 63 Howard Ave., Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

Nelaimės atveju bet kuriuo laiku telefonuoti:
HYacinth 7-5274

BOSTONO ŽINIOS

Graži pradžia

Balandžio mėn. 15 d. So Bostone įvyko Jėzaus Nukryžiuotojo seserų rėmėjų seimelis. Šiuo seimeliu oficialiai buvo pradėtas vėjus seselių vienuolyne koplyčiai statyti. Seimelyje Naujosios Anglijos lietuvių vien 5964 dol. aukų, iš kurių vien Bostonas aukojo 5000 dol. Šv. Petro parapijos bažnyčioje surinkta 1128 dol., Aušros Vartų parapijoj Worcester — 600, šv. Jurgio parapijoj Norwoode — 500, kun. P. Virmauskis aukojo 500, N. N. — 500, N. N. — 500, kun. J. Ziurromskis — 125, El. Leščinskienė — 100, Žiburio klubas Brightone — 100, A. Majauskienė — 100. Po 50 dol. aukojo: šv. Petro par. sodalietės, Mrs. Gramoė, Balukoniai, Casperai, Po 25: šv. Petro par. orkestras, parapijos PTA, adv. A. Young, Haverhillio jaunimas. Kitos aukos smulkesnės.

WORCESTER, MASS.

A. L. R. K. Moterų sąjungos N. A. apskrėčio suvažiavimas įvyks gegužės 4 Lawrence šia tvarka:

Iš ryto 11:45 val. mišios šv. Pranciškaus bažnyčioje. 1:30 val. po pietų parapijos salėje prasidės sesijos. 3 val. bažnyčioj palaiminimas šv. Sakramentu. 4 val. vėl renkamės į salę, kur bus išpildyta meninė programa. Po programos — delegacijų vaišės.

Gegužės 7 d. 7:30 v. v. įvyks Mot. Sąjungos 5 kuopos susirinkimas, paskutinis prieš Motinos Dienos iškilmes. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

A. R.

Kiekvieną sekmadienį tarp 11 ir 12 valandos iš WHIL stoties (Medford, Mass.) jūs išgirstate prakalbant lietuviškai. Malonu, ar ne? Klausotės pačių naujausių pranešimų, žinių, muzikos, na, ir skelbimų, kad jums būtų aišku, kur kreiptis vienu ar kitu reikalu ne pas kitataučius, o savus. Viso to klausotės labai lengvai: atsukate radiją, atsisėdote patogiai kėdėje arba kėdėje triušiate — ir muzika, pranešimai liejasi. Ar ne? Bet ne taip jau lengvai įteikė 5964 dol. aukų, iš kurių vien Bostonas aukojo 5000 dol. Šv. Petro parapijos bažnyčioje surinkta 1128 dol., Aušros Vartų parapijoj Worcester — 600, šv. Jurgio parapijoj Norwoode — 500, kun. P. Virmauskis aukojo 500, N. N. — 500, N. N. — 500, kun. J. Ziurromskis — 125, El. Leščinskienė — 100, Žiburio klubas Brightone — 100, A. Majauskienė — 100. Po 50 dol. aukojo: šv. Petro par. sodalietės, Mrs. Gramoė, Balukoniai, Casperai, Po 25: šv. Petro par. orkestras, parapijos PTA, adv. A. Young, Haverhillio jaunimas. Kitos aukos smulkesnės.

Rengiamas Whist Party
Šv. Petro parapijos sodalietės balandžio 29 d. parapijos salėje po bažnyčia rengia dovanoms gusų Whist Party.

B. ir M. Jakučius
Medford, Mass, netoli Bostono, aplankė Robertas Kirdejus (Kirk) su žmona Genovaite (Jakutytė) ir dviem dukterim; jie gyvena Rochester, N. Y.

HELP W. MALE

WANTED
Middle-aged man for housework at faculty house. Bishop Loughlin High School, 357 Cleremont Ave., Brooklyn 38, N. Y. See Mr. Robert Guagnini.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass. Kiekviena sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai įduokite ar siųskite vedėjui **ANTANUI F. KNEŽIUI** — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasyus Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORWOOD 7-1449; SOUTH BOSTON 8-4618 ar 8-1940; KIRKLAND 7-8533.

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturalios spalvos trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai

P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriūšis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobilis, namai, baldai, bžniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Kreptis: šikiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriūšis

238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-8247.

Lietuvių Sporto Klubu penkerių metų sukakties minėjimo komitetas

kviečia į

MINĖJIMĄ - BANKETĄ

kuris įvyks BALANDŽIO 28 (SESTADIENI) 8 VAL. VAK.

Grand Paradise didžiojoje salėse,

230 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Banketo metu šokiai, grojant Joe Thomas orkestrui, dalyvaujant J. Nakutavičiui

PROGRAMOJE:

Trumpas minėjimas,
Sol. L. Juodytė-Mathews
akomp. muz. A. Mrozinskui,
Tautiniai šokiai, ved. p. Jankui,
ir New Yorko Skautų Tunto
Komiškas vaizdelis,
vad. akt. Vasiliauskui.

BILIETAI:

Tik į programą ir šokius \$2.00
Į banketą (vaišes) \$4.00
Į banketą bilietai užsakomi iš anksto tel. EV 2-6440 ir HY 1-4104 ir prie įėjimo nebus gaunami. Bilietus iš anksto galima įsigyti J. Ginkaus saldinių krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tą pačią dieną 3,30 val. p.p. New Farmers Oval įvyks draugiškos futbolo rungtynės tarp Toronto "Aušros" ir LSK rinktinės.